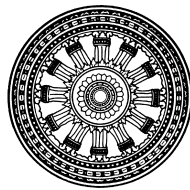

ภาค 1

พจนานุกรมพุทธศาสตร์

หมวดธรรม

Part I

Dictionary of Numerical Dhammas

คำชี้แจงการใช้พจนานุกรมหมวดธรรม

ก. หลักการในการรวบรวมธรรม

1. หมวดธรรม คือ หลักธรรมที่แสดงไว้โดยมีจำนวนหัวข้อเป็นชุดๆ ชุดหนึ่งๆ เรียกว่าหมวดธรรมหนึ่งๆ หมวดธรรมเหล่านี้เป็นคำสอนในพระพุทธศาสนาเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น นอกจากคำสอนประเภทหมวดธรรมแล้ว ยังมีคำสอนประเภทคาถาภาษิต ธรรมกถา และโอวาทานุศาสน์ต่างๆ อีกเป็นอันมาก ผู้ที่ต้องการรู้จักพระพุทธศาสนาอย่างกว้างขวางทั่วถึง จึงควรศึกษาคำสอนประเภทอื่นๆ นอกจากหมวดธรรมด้วย อย่างไรก็ดี การศึกษาหมวดธรรมเหล่านี้ถือว่าสำคัญและมีประโยชน์อย่างมาก เพราะเป็นคำสอนประเภทประมวลข้อสรุป มีอรรถกถาอธิบาย และถูกยกขึ้นอ้าง หรือเป็นข้อปรารภในการแสดงคำสอนประเภทอื่นๆ อยู่เนืองๆ
2. หมวดธรรมมีอยู่มากมาย แต่เฉพาะที่แสดงในหนังสือนี้ได้คัดเลือกและรวบรวมไว้เพียงส่วนหนึ่ง โดยถือหลักเกณฑ์ที่สำคัญคือ
 - 1) มุ่งเอาหมวดธรรมที่มาจากพระไตรปิฎกโดยตรงเป็นพื้น ส่วนที่มาจากคัมภีร์อื่นพยายามจำกัดเฉพาะคัมภีร์สำคัญในระดับรองลงมา ที่นิยมนับถือ ใช้ศึกษาและอ้างอิงกันอยู่ทั่วไปในวงการศึกษพระพุทธศาสนา
 - 2) มุ่งเอาหมวดที่แสดงหลักธรรมโดยตรง ให้สมกับชื่อที่เรียกว่า “หมวดธรรม” หลีกเลียงหมวดที่เป็นเพียงเกร็ดความรู้ หรือคำแถลงเรื่องราวอื่นๆ เว้นแต่จะเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับหลักธรรมอย่างใกล้ชิด
 - 3) คัดเอาเฉพาะหมวดธรรมที่ควรรู้หรือที่ต้องรู้ โดยฐานะเป็นหลักสำคัญของพระพุทธศาสนาบ้าง เป็นหลักที่เห็นว่ามีประโยชน์มากบ้าง เป็นหลักที่ใช้หรืออ้างอิงอยู่เสมอ หรือรู้จักกันอยู่ทั่วไปบ้าง เป็นหลักที่ท่านกำหนดให้เรียนในหลักสูตรการศึกษาพระพุทธศาสนาแบบต่างๆ ในประเทศไทยบ้าง

ข. การจัดลำดับ

3. การจัดลำดับหมวดธรรม
 - จัดตามลำดับเลขจำนวนก่อน รวมหมวดธรรมที่มีจำนวนหัวข้อเท่ากันเข้าไว้เป็นกลุ่มเดียวกันเรียงจากกลุ่มที่มีจำนวนน้อยไปหากกลุ่มที่มีจำนวนมากตามลำดับ เป็นหมวด 1 หมวด 2 หมวด 3 ฯลฯ จนถึงหมวดเกินสิบ
 - ในหมวดเลขเดียวกัน เรียงตามลำดับอักษร ตามอักขรวิธีในภาษาไทย
 - 1) หมวดธรรมที่มีลำดับอักษรต่างกัน แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องหรือควบคู่กัน เมื่อถึงลำดับอักษรของหมวดหนึ่งแล้ว นำอีกหมวดหนึ่งมาต่อในลำดับถัดไปทันทีโดยไม่คำนึงถึงลำดับอักษร เช่น [67] กุศลมูล 3, [68] อกุศลมูล 3; [80] ทุจจริต 3, [81] สุจจริต 3 เป็นต้น
 - 2) หมวดธรรมที่มีเลขจำนวนต่างกัน แต่เป็นเรื่องอย่างเดียวกัน อาจจัดเรียงรวมไว้ในหมวดเลขเดียวกัน ต่อกันไป โดยไม่คำนึงถึงลำดับเลขหมวด ในกรณีเช่นนี้ จะถือหมวดธรรมที่สำคัญหรือรู้จักกันมากเป็นหลัก เช่น [303] พุทธคุณ 9, [304] พุทธคุณ 2, [305] พุทธคุณ 3, [306] ธรรมคุณ 6, [307] สังฆคุณ 9 เป็นต้น

ในกรณีของข้อยกเว้น 2 ข้อนี้ หมวดธรรมที่ผิดลำดับ ให้ถือเป็นหมวดธรรมพ่วง ไม่กระทบกระเทือนต่อลำดับอักษรตามปกติ ซึ่งจะจัดต่อไปจากหมวดธรรมที่อยู่ข้างหน้า นอกจากนั้น หมวดธรรมที่ผิดลำดับเหล่านี้ จะมีชื่อเรียงอยู่ในตำแหน่งที่เป็นลำดับตามปกติของมันเองอีกส่วนหนึ่งด้วย แต่ในตำแหน่งปกตินั้นจะไม่นับเลขลำดับ (ในวงเล็บสำหรับใส่เลขลำดับ จะใส่รูป ☆ ไว้แทนช่องว่าง) และไม่มีรายละเอียด มีเพียงคำอ้างบอกตำแหน่งที่จะพินิจต่อไป ซึ่งช่วยโยงถึงกันให้ผู้ใช้หนังสือค้นหาได้โดยสะดวกจากทุกด้าน

ตัวอย่าง: [☆☆] สุจริต 3 ดู [81] สุจริต 3

[☆☆] พุทธคุณ 2 ดู [304] พุทธคุณ 2

สุจริต 3 เป็นชื่อของธรรมหมวดที่เป็นคู่ปฏิปักษ์กับ ทุจริต 3 จึงนำไปเรียงไว้ต่อจากหมวด ทุจริต 3 เนื่องจากอักษร ท อยู่ก่อนอักษร ส

ส่วน พุทธคุณ 2 อยู่ในกลุ่มเดียวกับ พุทธคุณ 9 แต่มีจำนวนต่างกัน จึงนำไปเรียงไว้ต่อจากหมวด พุทธคุณ 9 อันเป็นหมวดธรรมที่ถือเป็นหลัก

4. หมวดธรรมที่มีหลายชื่อ ถือเอาชื่อที่มาในบาลีเป็นหลัก ให้รายละเอียดไว้ทีเดียว แต่ชื่ออื่นๆ ก็เรียงไว้ในตำแหน่งที่ถูกต้องตามลำดับอักษรและลำดับเลขหมวดด้วย โดยไม่นับเลขลำดับ และไม่มีรายละเอียดเพียงใส่เครื่องหมาย ☆ ไว้ในวงเล็บข้างหน้า และมีคำอ้างบอกตำแหน่งชื่อที่มีรายละเอียดอันพึงจะค้นต่อไป เป็นการเชื่อมโยงถึงกันให้ค้นได้จากทุกด้าน

ตัวอย่าง: [☆☆☆] สมบัติของอุบาสก 7 ดู [260] อุบาสกธรรม 7

สมบัติของอุบาสก 7 กับ อุบาสกธรรม 7 เป็นชื่อของธรรมหมวดเดียวกัน แสดงรายละเอียดเฉพาะที่ อุบาสกธรรม 7 แห่งเดียว ส่วนชื่อ สมบัติของอุบาสก 7 ได้เรียงไว้ด้วย แต่ให้ดูรายละเอียดที่ อุบาสกธรรม 7

5. ตัวเลขที่อ้างอิงในหนังสือนี้ทั้งหมด หมายถึงเลขลำดับ (คือเลขข้อ) ของหมวดธรรม ไม่ใช่เลขหน้า เว้นแต่จะมีคำบอกกำกับไว้เป็นอย่างอื่น
อนึ่ง ในเนื้อหนังสือ ใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด เพื่อให้ผู้ใช้ภาคภาษาอังกฤษสามารถใช้ประโยชน์ร่วมด้วยโดยสะดวก

ค. ความหมายและคำอธิบาย

6. หนังสือนี้ไม่ใช่หนังสืออธิบายธรรมจำเพาะอย่าง แต่เป็นหนังสืออ้างอิงว่าด้วยหลักธรรมทั่วไป จำต้องสงวนเนื้อที่ และแสดงอรรถาธิบายที่กระชับรัดกุม จึงพยายามหลีกเลี่ยงการอธิบาย แสดงไว้แต่เพียงคำจำกัดความและความหมายเป็นสำคัญ

1) ภาคภาษาไทย: ความหมายมักแสดงไว้หลายๆ นัย เพื่อเสริมความเข้าใจให้ชัดเจน และเพื่อเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมแก่กรณี

ข้อธรรมบางข้อมีคำแปลโดยพยัญชนะ ในกรณีเช่นนี้ ความหมายที่เป็นคำแปลโดยพยัญชนะนั้น จะถูกเรียงไว้ก่อนความหมายอื่น

ความหมายที่แสดงไว้หลายนัย มักมีทั้งความหมายอย่างสั้น และความหมายอย่างยาว ทั้งนี้มุ่งเพื่อประโยชน์ทั้งในทางความเข้าใจและในการใช้งาน

ข้อธรรมบางอย่างจำเป็นต้องอธิบาย เพื่อให้เข้าใจชัดเจน ในกรณีเช่นนี้ได้พยายามอธิบายให้สั้นที่สุด โดยทำเป็นไขความออกจากความหมายของข้อธรรมนั้นๆ และให้ครอบคลุมเนื้อหาสมบูรณ์ในตัวเสร็จสิ้นไปในแต่ละข้อ ไม่ใช่วิธีอธิบายรวมทั้งหมด แต่ถ้ามีข้อสังเกตหรือคำชี้แจงกว้างๆ สำหรับทั้งหมดก็ได้นำไปเขียนไว้ในตอนท้ายของหมวดธรรมนั้น หมวดธรรมที่ต้องอธิบายให้เห็นตัวอย่างเช่น [85] ธรรม 3, [107] วิโมกข์ 3, [285] วิสุทธิ 7, [311] วิปัสสนาญาณ 9 เป็นต้น

2) ภาคภาษาอังกฤษ: ความหมายในภาษาอังกฤษมุ่งเพียงให้เป็นส่วนประกอบสำหรับช่วยเหลือนักศึกษาในการศึกษาค้นคว้าให้กว้างขวางออกไป หรือเป็นสื่อถ่ายทอดความรู้เท่านั้น ไม่ได้มุ่งให้เป็นหลักของหนังสือนี้ โดยปกติในภาคภาษาอังกฤษจะไม่มีคำอธิบายเลย มีเพียงความหมายสั้นๆ ซึ่งโดยมากเป็นความหมายในรูปคำแปล

ข้อธรรมใดมีคำแปลหรือความหมายในภาษาอังกฤษที่ใช้กันลงยุคแล้วหรือนิยมใช้กันแพร่หลายในหมู่นักศึกษาพระพุทธศาสนาแล้ว ก็ได้นำเอาคำแปลหรือความหมายนั้นมาลงไว้ โดยถือเป็นอิสระจากความหมายในภาคภาษาไทย ส่วนข้อธรรมใดความหมายในภาษาอังกฤษยังมีปัญหา ไม่เป็นที่ยุติหรือยังไม่สู้เป็นที่รู้จักทั่วไป ก็ได้พยายามตรวจสอบ เลือกรสร หรือค้นหาคำมาใช้ให้ตรงกับความเข้าใจในภาคภาษาไทยให้มากที่สุด

คำแปลและความหมายข้อธรรมต่างๆ ในภาคภาษาอังกฤษส่วนมาก ไม่ตรงกับคำแปลหรือความหมายที่ใช้ในพระไตรปิฎกแปลฉบับภาษาอังกฤษของสมาคมบาลีปกรณ์ (The Pali Text Society) ทั้งนี้เพราะได้มีการคิดค้นสรรหาคำแปลศัพท์ธรรมต่างๆ ในหมู่นักปราชญ์นักศึกษพระพุทธศาสนา ก้าวหน้าต่อมามากภายหลังเวลาที่พิมพ์พระไตรปิฎกแปลฉบับภาษาอังกฤษนั้นแล้ว

อนึ่ง คำบาลีอักษรโรมันในวงเล็บต่อท้ายชื่อหมวดธรรม หรือข้อธรรมนั้นๆ ได้แสดงไว้ โดยมุ่งให้ผู้ใช้รู้จักรูปเดิมของศัพท์นั้นๆ ในภาษาบาลี ถ้าเป็นคำสมาสคือมีหลายคำประกอบกัน ก็มุ่งให้กำหนดแยกได้ง่ายว่ามีคำอะไรประกอบอยู่บ้างเท่านั้น มิได้มุ่งแสดงรูปที่ใช้จริงในประโยคภาษาบาลี ดังนั้น

ก) ที่ใดต้องการให้เห็นรูปศัพท์ของคำที่มาประกอบกัน ก็จะใส่ยัติภังค์ หรือ hyphen (-) แทรกไว้ให้ดูง่าย ที่ใดเห็นว่าเป็นคำที่ใช้รวมกันเป็นปกติ ก็ไม่แยก

ข) เมื่อแยกคำโดยใช้ยัติภังค์แล้ว ก็ไม่เติมพยัญชนะซ้อน (สังโยค) ตามหลักสนธิ

ตัวอย่าง: *ขันธ์ 5* หรือ *เบญจขันธ์* บาลีเป็น *ปญจกฺขนฺธ* ประกอบด้วย *ปญจ* + *ขฺนฺธ* ถ้าเขียนเป็นคำบาลีอักษรโรมัน ตามที่ใช้จริงในประโยค ก็เป็น *Pañcakkhandha* คือเขียนติดต่อกันและมีพยัญชนะซ้อน ได้แก่ *k* แทรกเข้ามา แต่ในพจนานุกรมฯ นี้เขียนให้ผู้ศึกษากำหนดแยกได้ง่าย เป็น *Pañca-khandha*

สังวรปธาน บาลีนิยมเขียนเป็น *สังวรปฺธาน* ประกอบด้วย *สังวร* + *ปฺธาน* ถ้าเขียนเป็นคำบาลีอักษรโรมัน ตามที่ใช้ในประโยค ก็เป็น *Samvarappadhāna* แต่ในพจนานุกรมฯ นี้เขียนเป็น *Samvara-padhāna*

นอกจากนี้ ข้อความหรือถ้อยคำ ที่อยู่ใกล้ๆ กัน หรือเป็นเรื่องทำนองเดียวกัน และเรียงอยู่ต่อเนื่องกัน ถ้ามีส่วนที่ซ้ำตรงกัน อาจใช้เครื่องหมาย tilde (~) แทนความหรือคำส่วนหรือท่อนที่ซ้ำตรงกันนั้น เพื่อประหยัดเนื้อที่ และช่วยไม่ให้ดูลานตา เช่น *Aññasamāna-cetasika; Pakiṇṇaka-~; Akusala-~* ฟังทราบและนำไปใช้ในรูปที่เป็นคำเต็มว่า *Aññasamāna-cetasika; Pakiṇṇaka-*

cetasika; Akusala-cetasika ดังนี้ เป็นต้น (หลักข้อนี้ให้นำมาใช้กับพจนานุกรมภาษาไทยด้วยบ้าง เช่น ความหวัง, ~ใฝ่หา หมายถึงคำเต็มว่า ความหวัง, ความใฝ่หา)

ง. ที่มาของหมวดธรรม

7. หมวดธรรมส่วนมากมีที่มาหลายแห่ง ถ้าเป็นหมวดธรรมพื้นฐาน ไม่จำเป็นต้องค้นหาอธิบายแปลกๆ ออกไป ได้แสดงที่มาไว้แต่พอเป็นตัวอย่าง ถ้าเป็นหมวดธรรมที่ชวนให้ค้นหาอธิบายเทียบเคียงอย่างกว้างขวาง ได้แสดงที่มาไว้หลายแห่ง หมวดธรรมบางหมวดหาที่มายาก ได้พยายามนำมาแสดงไว้เท่าที่จะหาได้ อย่างไรก็ตาม ในการพิมพ์ครั้งแรก คงจะบกพร่องในเรื่องนี้บ้าง เพราะบางหมวดที่ทำในระยะแรก ยังไม่ได้คำนึงถึงความมุ่งหมายข้อนี้ คิดแต่เพียงจะแสดงที่มาพอเป็นตัวอย่างเท่านั้น

ในกรณีที่มีที่มาหลายแห่ง ทั้งในพระไตรปิฎกและคัมภีร์รุ่นหลัง ถือเอาพระไตรปิฎกเป็นหลัก ส่วนที่มาในคัมภีร์รุ่นหลังมีอรรถกถาเป็นต้น ถ้าไม่มีเหตุผลสมควร อาจไม่แสดงไว้เลย เพราะถือเป็นการเกินจำเป็น

8. ที่มาทั้งหลายได้แสดงไว้ทั้งฝ่ายภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อสะดวกแก่นักศึกษาและนักค้นคว้าโดยทั่วไป ผู้ใช้ควรสังเกตด้วยว่า ที่มาใดเป็นคัมภีร์ในพระไตรปิฎกหรือคัมภีร์สมัยหลัง เพื่อจะได้รู้จักหัวข้อธรรมต่างๆ อย่างถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น เฉพาะที่มาในพระไตรปิฎก ฝ่ายภาษาไทยหมายถึงเอาพระไตรปิฎกบาลีอักษรไทย ฉบับสยามรัฐ ชุด 45 เล่มจบ การอ้างอิงใช้ระบบ เล่ม/ข้อ/หน้า

ตัวอย่าง: ขุ.อุติ. 25/195/237 = ขุททกนิกาย อิติวุตตก พระไตรปิฎกเล่ม 25 ข้อ 195 หน้า 237

การอ้างอิงที่มาโดยระบบนี้ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีพระไตรปิฎกฉบับแปลภาษาไทย 25 พุทธศตวรรษ สามารถใช้ร่วมได้ด้วย โดยเฉพาะฉบับที่กรมการศาสนาจัดพิมพ์ใหม่ มี 45 เล่มจบ เลขเล่มและเลขข้อตรงกันใช้ร่วมกันได้ แปลกเฉพาะเลขหน้าซึ่งใช้กันไม่ได้ (ความจริง การอ้างแต่เล่มกับข้อเท่านั้นก็เพียงพออยู่แล้ว)

พระไตรปิฎกฝ่ายภาษาอังกฤษ หมายถึงเอาฉบับบาลีอักษรโรมันของสมาคมบาลีปกรณ์ (The Pali Text Society) ในประเทศอังกฤษ ระบบการอ้างอิงอย่างนี้นิยมกันทั่วไป

อักษรย่อบอกชื่อคัมภีร์ที่มาต่างๆ และคัมภีร์ที่อยู่ในพระไตรปิฎกหรือเป็นคัมภีร์สมัยหลัง ได้ทำบัญชีไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากแล้ว ทั้งฝ่ายภาษาไทยและภาษาอังกฤษ [ดูหน้า 7-10]

จ. สารบัญและดัชนี

9. นอกจากสารบัญทั่วไป แล้ว ในหนังสือนี้ยังมีสารบัญละเอียดและดัชนีต่างๆ อีก เพื่อช่วยให้การศึกษา ค้นคว้าหลักธรรมสะดวกและได้ผลดียิ่งขึ้น สารบัญและดัชนีทั้งหลายจัดทำไว้เพื่อสนองความมุ่งหมายต่างๆ ดังนี้

1) **สารบัญหมวดธรรม** แสดงหมวดธรรมทั้งหมดครบจำนวนและตรงตามลำดับในหนังสือ สารบัญนี้จะช่วยให้ค้นหาหมวดธรรมที่ประสงค์ได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น และทำให้สามารถสำรวจเทียบเคียงและเชื่อมโยงหมวดธรรมต่างๆ ได้ง่ายขึ้น

2) **สารบัญประเภทธรรม** นำเอาหมวดธรรมทั้งหมดมาจัดรวมพวกใหม่ แยกเป็นประเภทๆ ตามเนื้อหาและคุณค่าในการปฏิบัติ สารบัญนี้จัดทำไว้อย่างเสนอแนะพอเป็นแนว แต่มั่นใจว่าจะเป็นเครื่องช่วยในการศึกษาค้นคว้าและเลือกสรรหลักธรรมไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างมาก

3) **ดัชนีค้นคำ** คือดัชนีที่จัดทำไว้ท้ายพจนานุกรมภาคที่ 1 ทั้งหมด นำเอาชื่อธรรมทั้งหมด ทั้งที่เป็นหมวดธรรมซึ่งมีเลขจำนวนต่างๆ กันก็ดี หัวข้อย่อยทั้งหลายที่เป็นส่วนประกอบของหมวดธรรมต่างๆ ก็ดี นำมาจัดเรียงใหม่ตามลำดับอักษรเป็นชุดเดียวกันทั้งหมด พร้อมด้วยลำดับเลขหมวดทั้งปวงที่จะพึงค้นหาชื่อธรรมนั้นๆ ได้ ผู้ที่ทราบเพียงชื่อหมวดธรรมแต่ไม่ทราบจำนวนหัวข้อก็ดี ผู้ที่ทราบแต่เพียงข้อย่อยข้อใดข้อหนึ่งแต่จำชื่อหมวดธรรมไม่ได้ก็ดี ผู้ที่ต้องการศึกษาชื่อธรรมข้อใดข้อหนึ่งให้กว้างขวางออกไปก็ดี ผู้ที่ต้องการทราบความหมายของศัพท์ธรรมคำใดคำหนึ่งโดยเฉพาะ หรือต้องการใช้หนังสือนี้อย่างพจนานุกรมสามัญก็ดี ย่อมใช้ดัชนีค้นคำนี้สนองความต้องการได้สำเร็จความประสงค์อย่างรวดเร็ว

อนึ่ง คำบางคำเขียนได้หลายอย่าง แต่ในดัชนีค้นคำ เรียงไว้อย่างเดียว เช่น *จาทุมหาราชิกา* (เขียน *จาทุมหาราชิกา* ก็ได้) *บุพเพนิวาสานุสติญาณ* (เขียน *บุพเพนิวาสานุสติญาณ* หรือ *บุพเพนิวาสานุสติญาณ* ก็ได้) พึงถือว่าเป็นรูปที่ถูกต้องด้วยกัน ตามหลักการเขียนคำที่เป็นธรรมเนียมปฏิบัติในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 และ พ.ศ. 2525 เมื่อพบคำที่เขียนในรูปอื่น ซึ่งหาไม่พบในดัชนีค้นคำ พึงเทียบเคียงตามหลักภาษา ให้ได้รูปที่ค้นได้ในดัชนีค้นคำนี้ ในการพิมพ์ครั้งที่ 4 (พ.ศ. 2527-2528) ได้ย้ายดัชนีค้นคำมาไว้ต้นเล่ม เพื่อให้ใช้อย่างยิ่งยวด และได้เพิ่มดัชนีคำบาลีอักษรโรมัน (Index of Pali Terms) เข้ามา เพื่อประโยชน์แก่ผู้ใช้ภาคภาษาอังกฤษ เมื่อใช้หนังสือนี้ พึงใช้สารบัญและดัชนีต่างๆ ให้เป็นประโยชน์เสมอ โดยเฉพาะควรใช้เป็นทีปรึกษาอันดับแรกก่อนสิ่งอื่น

อักษรย่อชื่อคัมภีร์*

เรียงตามอักษรวิธีแห่งมคธภาษา
(ที่พิมพ์ตัวเอน คือ คัมภีร์ในพระไตรปิฎก)

อง.อ.	องค์ุตตรนิกาย อฏฺจกถา (มนโรธปุรณี)	ชุทฺทก.อ.	ชุทฺทกปาจ อฏฺจกถา (ปรมตฺถโชติกา)
อง.อฏฺจก.	องค์ุตตรนิกาย อฏฺจกนิปาต	จริยา.อ.	จริยาปิฎก อฏฺจกถา (ปรมตฺถที่ปนี)
อง.เอก.	องค์ุตตรนิกาย เอกนิปาต	ชา.อ.	ชาตกฏฺจกถา
อง.เอกาทสก.	องค์ุตตรนิกาย เอกาทสกนิปาต	เถร.อ.	เถรคาถา อฏฺจกถา (ปรมตฺถที่ปนี)
อง.จตุกก.	องค์ุตตรนิกาย จตุกกนิปาต	เถรี.อ.	เถรีคาถา อฏฺจกถา (ปรมตฺถที่ปนี)
อง.ฉก.	องค์ุตตรนิกาย ฉกนิปาต	ที.อ.	ทีฆนิกาย อฏฺจกถา (สุมฺงคฺลวิลาสิณี)
อง.ติก.	องค์ุตตรนิกาย ติกนิปาต	ที.ปา.	ทีฆนิกาย ปาฎิกาวคค
อง.ทสก.	องค์ุตตรนิกาย ทสกนิปาต	ที.ม.	ทีฆนิกาย มทาวคค
อง.ทุก.	องค์ุตตรนิกาย ทุกนิปาต	ที.สี.	ทีฆนิกาย สีลฺกฺขนฺธวคค
อง.นวก.	องค์ุตตรนิกาย นวกนิปาต	ธ.อ.	ธมฺมปทฏฺจกถา
อง.ปญจก.	องค์ุตตรนิกาย ปญจกนิปาต	นินท.อ.	นินทเทส อฏฺจกถา (สทฺธมฺมปชฺโชติกา)
อง.สตฺตก.	องค์ุตตรนิกาย สตฺตกนิปาต	ปญจ.อ.	ปญจปรกรณ อฏฺจกถา (ปรมตฺถที่ปนี)
อป.อ.	อปทาน อฏฺจกถา (วิสุทฺทชนวิลาสิณี)	ปฎฺธิสฺ.อ.	ปฎฺธิสมภิทามคค อฏฺจกถา (สทฺธมฺมปกาสิณี)
อภิ.ก.	อภิธมฺมปิฎก กถาวตฺถ	เปต.อ.	เปตวตฺถ อฏฺจกถา (ปรมตฺถที่ปนี)
อภิ.ธ.	อภิธมฺมปิฎก ธาตฺถกถา	พุทฺธ.อ.	พุทฺธวสฺ อฏฺจกถา (มทฺธวตฺถวิลาสิณี)
อภิ.ป.	อภิธมฺมปิฎก ปฏฺจจาน	ม.อ.	มชฺฌนิมิกาย อฏฺจกถา (ปปฺพญจสุทฺถ)
อภิ.ปุ.	อภิธมฺมปิฎก ปุคฺคคปฺพญตฺติ	ม.อุ.	มชฺฌนิมิกาย อุปริปฺพญนาสก
อภิ.ยมก.	อภิธมฺมปิฎก ยมก	ม.ม.	มชฺฌนิมิกาย มชฺฌนิมปฺพญนาสก
อภิ.วิ.	อภิธมฺมปิฎก วิภงฺค	ม.มฺ.	มชฺฌนิมิกาย มฺลปฺพญนาสก
อภิ.ส.	อภิธมฺมปิฎก ธมฺมสงฺคณี	มงฺคล.	มงฺคลตฺถที่ปนี
อิตฺติ.อ.	อิตฺติวตฺตก อฏฺจกถา (ปรมตฺถที่ปนี)	มิลินฺท.	มิลินฺทปฺพทหา
อุ.อ.,อุทาน.อ.	อุทาน อฏฺจกถา (ปรมตฺถที่ปนี)	วินย.	วินยปิฎก
ชุ.อป.	ชุทฺทกนิกาย อปทาน	วินย.อ.	วินย อฏฺจกถา (สมนฺตปาสาทิกา)
ชุ.อิตฺติ.	ชุทฺทกนิกาย อิตฺติวตฺตก	วินย.ฎีกา	วินยฎฺจกถา ฎีกา (สารตฺถที่ปนี)
ชุ.อุ.	ชุทฺทกนิกาย อุทาน	วิภงฺค.อ.	วิภงฺค อฏฺจกถา (สมโฆหฺวิเนทฺถ)
ชุ.ชุ.	ชุทฺทกนิกาย ชุทฺทกปาจ	วิมาน.อ.	วิมานวตฺถ อฏฺจกถา (ปรมตฺถที่ปนี)
ชุ.จริยา.	ชุทฺทกนิกาย จริยาปิฎก	วิสุทฺธิ.	วิสุทฺธิมคค
ชุ.จฺ.	ชุทฺทกนิกาย จุฬินิทฺเทส	วิสุทฺธิ.ฎีกา	วิสุทฺธิมคค มหาฎีกา (ปรมตฺถมณฺชฺสุธา)
ชุ.ชา.	ชุทฺทกนิกาย ชาตก	สงฺคณี.อ.	สงฺคณี อฏฺจกถา (อฏฺจกสาสิณี)
ชุ.เถร.	ชุทฺทกนิกาย เถรคาถา	สงฺคท.	อภิธมฺมตฺถสงฺคท
ชุ.เถรี.	ชุทฺทกนิกาย เถรีคาถา	สงฺคท.ฎีกา	อภิธมฺมตฺถสงฺคท ฎีกา (อภิธมฺมตฺถวิภาวินี)
ชุ.ธ.	ชุทฺทกนิกาย ธมฺมปท	ส.อ.	สํยุตฺตนิกาย อฏฺจกถา (สารตฺถปกาสิณี)
ชุ.ปฎฺธิ.	ชุทฺทกนิกาย ปฎฺธิสมภิทามคค	ส.ช.	สํยุตฺตนิกาย ขนฺธวาวคค
ชุ.เปต.	ชุทฺทกนิกาย เปตวตฺถ	ส.นิ.	สํยุตฺตนิกาย นีทานวคค
ชุ.พุทฺธ.	ชุทฺทกนิกาย พุทฺธวสฺ	ส.ม.	สํยุตฺตนิกาย มทาววาวคค
ชุ.ม.,ชุ.มหา.	ชุทฺทกนิกาย มหานิทฺเทส	ส.ส.	สํยุตฺตนิกาย สคาถวคค
ชุ.วิมาน.	ชุทฺทกนิกาย วิมานวตฺถ	ส.สพฺ.	สํยุตฺตนิกาย สพฺยตฺตวคค
ชุ.สุ.	ชุทฺทกนิกาย สุตฺตนิปาต	สุตฺต.อ.	สุตฺตนิปาต อฏฺจกถา (ปรมตฺถโชติกา)

*คัมภีร์ชั้นฎีกาแสดงไว้ข้างต้นเฉพาะที่ใช้กันอยู่ในวงการศึกษามคธภาษาบาลีในประเทศไทย ส่วนที่นอกจากนี้ไม่แสดงไว้ พึงเข้าใจเอง ตามแนววิธีในการใช้อักษรย่อสำหรับอรรถกถา ที่นำ อ. ไปต่อท้ายอักษรย่อของคัมภีร์ในพระไตรปิฎก เช่น ที.อ., ม.อ., ส.อ. เป็นต้น (ในกรณีของฎีกา ก็นำ ฎ. หรือ ฎีกา ไปต่อ เป็น ที.ฎ. หรือ ที.ฎีกา เป็นต้น)

Abbreviations of Scriptures

(in *italics* are canonical works)

A.	<i>Anguttaranikāya (5 vols.)</i>	Paṭ.	<i>Paṭṭhāna (Abhidhamma)</i>
AA.	Anguttaranikāya Aṭṭhakathā (Manorathapūraṇī)	PaṭA.	Paṭṭhāna Aṭṭhakathā (Paramatthadīpanī)
Ap.	<i>Apadāna (Khuddakanikāya)</i>	Ps.	<i>Paṭisambhidāmagga</i> (<i>Khuddakanikāya</i>)
ApA.	Apadāna Aṭṭhakathā (Visuddhajanavilāsini)	PsA.	Paṭisambhidāmagga Aṭṭhakathā (Saddhammapakāsini)
Bv.	<i>Buddhavaṃsa (Khuddakanikāya)</i>	Ptk.	Peṭakopadesa
BvA.	Buddhavaṃsa Aṭṭhakathā (MadhurattHAVilāsini)	Pug.	<i>Puggalapaññatti (Abhidhamma)</i>
Comp.	Compendium of Philosophy (Abhidhammatthasaṅgha)	PugA.	Puggalapaññatti Aṭṭhakathā (Paramatthadīpanī)
Cp.	<i>Cariyāpīṭaka (Khuddakanikāya)</i>	Pv.	<i>Petavatthu (Khuddakanikāya)</i>
CpA.	Cariyāpīṭaka Aṭṭhakathā (Paramatthadīpanī)	PvA.	Petavatthu Aṭṭhakathā (Paramatthadīpanī)
D.	<i>Dīghanikāya (3 vols.)</i>	S.	<i>Samyuttanikāya (5 vols.)</i>
DA.	Dīghanikāya Aṭṭhakathā (Sumaṅgalavilāsini)	SA.	Samyuttanikāya Aṭṭhakathā (Sāratthapakāsini)
DAṬ.	Dīghanikāya Aṭṭhakathā Ṭīkā (Līnatthapakāsini)	Sn.	<i>Suttanipāta (Khuddakanikāya)</i>
Dh.	<i>Dhammapada (Khuddakanikāya)</i>	SnA.	Suttanipāta Aṭṭhakathā (Paramatthajotikā)
DhA.	Dhammapada Aṭṭhakathā	Thag.	<i>Theragāthā (Khuddakanikāya)</i>
Dhtk.	<i>Dhātukathā (Abhidhamma)</i>	ThagA.	Theragāthā Aṭṭhakathā (Paramatthadīpanī)
DhtkA.	Dhātukathā Aṭṭhakathā (Paramatthadīpanī)	Thīg.	<i>Therīgāthā (Khuddakanikāya)</i>
Dhs.	<i>Dhammasaṅgaṇī (Abhidhamma)</i>	ThīgA.	Therīgāthā Aṭṭhakathā (Paramatthadīpanī)
DhsA.	Dhammasaṅgaṇī Aṭṭhakathā (Aṭṭhasālinī)	Ud.	<i>Udāna (Khuddakanikāya)</i>
It.	<i>Itivuttaka (Khuddakanikāya)</i>	UdA.	Udāna Aṭṭhakathā (Paramatthadīpanī)
ItA.	Itivuttaka Aṭṭhakathā (Paramatthadīpanī)	Vbh.	<i>Vibhaṅga (Abhidhamma)</i>
J.	Jātaka (including its Aṭṭhakathā)	VbhA.	Vibhaṅga Aṭṭhakathā (Sammohavinodanī)
Kh.	<i>Khuddakapāṭha (Khuddakanikāya)</i>	Vin.	<i>Vinaya Piṭaka (5 vols.)</i>
KhA.	Khuddakapāṭha Aṭṭhakathā (Paramatthajotikā)	VinA.	Vinaya Aṭṭhakathā (Samantapāsādikā)
Kvu.	<i>Kathāvatthu (Abhidhamma)</i>	VinṬ.	Vinaya Aṭṭhakathā Ṭīkā (Sāratthadīpanī)
KvuA.	Kathāvatthu Aṭṭhakathā (Paramatthadīpanī)	Vism.	Visuddhimagga
M.	<i>Majjhimanikāya (3 vols.)</i>	VismṬ.	Visuddhimagga Mahāṭīkā (Paramatthamañjusā)
MA.	Majjhimanikāya Aṭṭhakathā (Papañcasūdanī)	Vv.	<i>Vimānavatthu (Khuddakanikāya)</i>
Miln.	Milindapañhā	VvA.	Vimānavatthu Aṭṭhakathā (Paramatthadīpanī)
Nd ¹	<i>Mahāniddeśa (Khuddakanikāya)</i>	Yam.	<i>Yamaka (Abhidhamma)</i>
Nd ²	<i>Cūlaniddeśa (Khuddakanikāya)</i>	YamA.	Yamaka Aṭṭhakathā (Paramatthadīpanī)
NdA.	Niddeśa Aṭṭhakathā (Saddhammapajjotikā)		
Nett.	Nettipakaraṇa		

สารบัญหมวดธรรม

เอกกะ - หมวด 1

- [1] กัลยาณมิตตตา
- [2] โยนิโสมนสิการ
- [3] อัปปมาทะ

ทูกะ - หมวด 2

- [4] กรรม 2
- [☆] กรรมฐาน 2 [36]
- [5] กาม 2
- [6] กามคุณ 5
- [7] ฌาน 2
- [8] ฌาน 2 ประเภท
- [9] ฌาน 4, 5
- [10] ฌาน 8
- [11] ทาน 2^1
- [12] ทาน 2^2
- [13] ทิฎฐิ 2
- [14] ทิฎฐิ 3
- [15] ที่สุด (อันตา) 2
- [16] ทุภุช 2
- [17] เทศนา 2^1
- [18] เทศนา 2^2
- [19] ธรรม 2^1
- [20] ธรรม 2^2
- [21] ธรรม 2^3
- [22] ธรรม 2^4
- [23] ธรรมคัมภีร์ของโลก 2
- [24] ธรรมทำให้งาม 2
- [☆☆] ธรรมที่ทรงเห็นคุณประจักษ์ 2 [65]
- [☆☆] ธรรมเป็นโลกบาล 2 [23]
- [25] ธรรมมีอุปการะมาก 2
- [26] ฐุระ 2
- [27] นิพพาน 2
- [28] บัญญัติ 2, 6
- [29] บุคคลหาได้ยาก 2

- [30] บุษบา 2
- [31] ปฏิสันถาร 2
- [32] ปธาน 2
- [33] ปริเยสนา 2
- [34] ปัจจัยให้เกิดสัมมาทิฎฐิ 2
- [35] ปาพจน์ 2
- [☆☆] พุทฺธคุณ 2 [304]
- [☆☆] พุทฺธคุณ 3 [305]
- [☆☆] ไพบุลย์ 2 [44]
- [36] ภาวนา 2
- [37] ภาวนา 4
- [38] รูป 2^1 , 28
- [39] มหาภูต หรือ ภูตรูป 4
- [40] อุปาทารูป หรือ อุปาทายรูป 24
- [41] รูป 2^2
- [42] ฤทธิ 2
- [☆☆] โลกบาลธรรม 2 [23]
- [43] วิมุตติ 2
- [☆☆] เวทนา 2 [110]
- [44] เวปุลละ 2
- [45] สมาธิ 2
- [46] สมาธิ 3^1
- [47] สมาธิ 3^2
- [48] สังขาร 2
- [49] สังคหะ 2
- [50] สัจจะ 2
- [51] ศาสน์ หรือ ศาสนา 2
- [52] สุข 2^1
- [53] สุข 2^2
- [54] สุทธิ 2
- [☆☆] อรหันต์ 2 [61]
- [55] อริยบุคคล 2
- [56] อริยบุคคล 4
- [57] อริยบุคคล 8
- [58] โสดาบัน 3

- [59] สกทาคามี 3, 5
 [60] อนาคามี 5
 [61] อรหัตต์ 2
 [62] อรหัตต์ 4, 5, 60
 [63] อริยบุคคล 7
 [64] อัตถะ 2
 [65] อุปัฏฐาตธรรม 2

ติกะ - หมวด 3

- [66] กรรม 3
 [67] กุศลมูล 3
 [68] อกุศลมูล 3
 [69] กุศลวิตก 3
 [70] อกุศลวิตก 3
 [71] โภคัล 3
 [72] ญาณ 3¹
 [73] ญาณ 3²
 [74] ตัณหา 3
 [75] ไตรปิฎก
 [☆☆] ไตรรัตน์ [100]
 [76] ไตรลักษณ์
 [☆☆] ไตรสิกขา [124]
 [77] ทวาร 3
 [78] ทวาร 6
 [☆☆] ทิฎฐิ 3 [14]
 [79] ทุกขตา 3
 [80] ทุจจริต 3
 [81] สัจจริต 3
 [82] เทพ 3
 [83] เทวทูต 3
 [☆☆] เทวทูต 4 [150]
 [84] เทวทูต 5
 [85] ธรรม 3
 [86] ธรรมนิยาม 3
 [87] นิमित หรือ นิमितต์ 3
 [88] บุญกิริยาวัตถุ 3
 [89] บุญกิริยาวัตถุ 10
 [90] บุตร 3
- [91] ปปัญจะ 3
 [92] ปรีชญญา 3
 [☆☆] ปหาน 3 [224]
 [93] ปัญญา 3
 [94] ปาฏิหาริย์ 3
 [95] ปาปณีตธรรม 3
 [☆☆] ปิฎก 3 [75]
 [☆☆] พุทธคุณ 3 [305]
 [96] พุทธจริยา 3
 [97] พุทธโอวาท 3
 [98] ภพ 3
 [99] ภาวนา 3
 [100] รัตนตรัย
 [101] ลัทธินอกพระพุทธศาสนา 3
 [102] โลก 3¹
 [103] โลก 3²
 [104] โลก 3³
 [105] วัฏฏะ 3 หรือ ไตรวัฏฏ์
 [106] วิชชา 3
 [☆☆☆] วิปัลลัส 3 ระดับ [178]
 [107] วิโมกข์ 3
 [108] วิรติ 3
 [109] วิเวก 3
 [110] เวทนา 2
 [111] เวทนา 3
 [112] เวทนา 5
 [113] เวทนา 6
 [114] สมบัติ 3¹
 [115] สมบัติ 3² หรือ ทานสมบัติ 3
 [☆☆☆] สมาริ 3 [46], [47]
 [116] สรณะ 3 หรือ ไตรสรณะ
 [117] สังขตลักษณะ 3
 [118] อสังขตลักษณะ 3
 [119] สังขาร 3¹
 [120] สังขาร 3²
 [121] สัทธรรม 3
 [122] สันโดษ 3, 12
 [123] สัมปยุตสังขัตติ 3

- [☆☆☆] สามัญลักษณ์ 3 [76]
 [124] ลีกขา 3 หรือ ไตรลีกขา
 [☆☆☆] สุจริต 3 [81]
 [☆☆☆] โสดาบัน 3 [58]
 [☆☆☆] อกุลศลมูล 3 [68]
 [☆☆☆] อกุลศลวิตก 3 [70]
 [125] อธิปไตย 3
 [126] อนุตตริยะ 3
 [127] อนุตตริยะ 6
 [128] อปัณณกปฏิปทา 3
 [129] อภิสังขาร 3
 [130] อัคคิ 3¹
 [131] อัคคิ 3² หรือ อัคคิปาริจริยา
 [132] อัตถะ หรือ อรรถ 3¹
 [133] อัตถะ หรือ อรรถ 3²
 [134] อาการที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน 3
 [135] อาสวะ 3
 [136] อาสวะ 4
 [☆☆☆] โอวาทของพระพุทธเจ้า 3 [97]
- จตุกกะ – หมวด 4**
- [137] กรรมกิเลส 4
 [☆☆☆] กัลยาณมิตร 4 [169]
 [☆☆☆] กิจในอริยสัจ 4 [205]
 [138] กุลจิรัฏฐิติธรรม 4
 [139] ฆราวาสธรรม 4
 [140] จักร 4
 [141] เจตีย์ 4
 [☆☆☆] ฉาน 4 [9]
 [142] ญปนารหุคค 4
 [143] ทักขินาวิสูทธิ 4
 [☆☆☆] ทรัพย์จัดสรรเป็น 4 ส่วน [163]
 [144] ทัฏฐัมมิกัตถลสังวัตตนิทธรรม 4
 [☆☆☆] เทวทูต 4 [150]
 [☆☆☆] ธรรมมีอุปการะมาก 4 [140]
 [☆☆☆] ธรรมเป็นเหตุให้สมหมาย 4 [191]
 [145] ธรรมสมาทาน 4
 [146] ชาติ 4
 [147] ชาติกัมมัญฐาน 4
 [148] ชาติ 6
 [149] ชาติกัมมัญฐาน 6
 [150] นิमित 4
 [151] บริษัท 4¹
 [152] บริษัท 4²
 [153] บุคคล 4
 [154] ปฏิปทา 4
 [155] ปฏิสัมภีทา 4
 [156] ปธาน 4
 [157] ปรมัตถธรรม 4
 [158] ประมาณ หรือ ปมาณิก 4
 [159] ปัจจัย 4
 [☆☆☆] ปัญญาอุตฺติธรรม 4 [179]
 [160] ปาริสูทธิศีล 4
 [☆☆☆] ผล 4 [165]
 [☆☆☆] พร 4 [227]
 [161] พรหมวิหาร 4
 [☆☆☆] พละ 4 [229]
 [☆☆☆] พุทธลีลาในการสอน 4 [172]
 [☆☆☆] ภาวนา 4 [37]
 [☆☆☆] ภาวิต 4 [37]
 [162] ภูมि 4
 [163] โภควิภาค 4
 [164] มรรค 4
 [165] ผล 4
 [166] มหาปเทศ 4¹
 [167] มหาปเทศ 4²
 [168] มิตรปฏิรูปก หรือ มิตรเทียม 4
 [169] สุธมมิตร หรือ มิตรแท้ 4
 [170] โยคะ 4
 [171] โยนิ 4
 [☆☆☆] ราชสังคหวัตถุ 4 [187]
 [172] ลีลาการสอน 4
 [173] วรณะ 4
 [174] วิธีปฏิบัติต่อทุกข์-สุข 4
 [175] วิบัติ 4¹
 [176] วิบัติ 4²

- [177] สมบัติ 4
- [178] วิปัสสนา หรือ วิปัสสนา 4
- [179] วุฒิ หรือ วุฒิชกรรม 4
- [180] เวสัชชชะ หรือ เวสัชชชญาณ 4
- [181] ศรัทธา 4
- [182] สติปัญญา 4
- [183] สมชีวิตรรม 4
- [184] สมภาวนา 4
- [185] สังฆาร 4
- [186] สังคหวัตถุ 4
- [187] สังคหวัตถุของผู้ครองแผ่นดิน 4 หรือ ราช-
สังคหวัตถุ 4
- [188] สังฆนียสถาน 4
- [189] สัมปชัญญะ 4
- [190] สัมปทา หรือ สัมปทาคุณ 4
- [191] สัมปรายิกัตถสังวัตตนิกรกรรม 4
- [☆☆☆] สัมมัมปธาน 4 [156]
- [192] สุขของคฤหัสถ์ 4
- [☆☆☆] สุขหมีตร 4 [169]
- [193] โสดาปัตตติยังคะ 4¹
- [194] โสดาปัตตติยังคะ 4²
- [195] โสดาปัตตติยังคะ 4³
- [☆☆☆] หลักการแบ่งทรัพย์ 4 ส่วน [163]
- [196] อคติ 4
- [197] อธิษฐาน หรือ อธิษฐานกรรม 4
- [198] อบาย 4, อบายภูมิ 4; และ [351]
- [199] อบายมุข 4
- [200] อบายมุข 6
- [201] วัฒนมุข 6
- [202] อปัสเสนะ หรือ อปัสเสนกรรม 4
- [☆☆☆] อรหันต์ 4 [62]
- [☆☆☆] อริยบุคคล 4 [56]
- [203] อริยวงศ์ 4
- [204] อริยสังข์ 4
- [205] กิจในอริยสังข์ 4
- [206] ธรรม 4
- [207] อรูป หรือ อารูป 4
- [208] อวิชา 4
- [209] อวิชา 8
- [210] อันตรายของภิกษุสามเณรผู้บวชใหม่ 4
- [☆☆☆] อัปมัญญา 4 [161]
- [211] อาจารย์ 4
- [☆☆☆] อาสวะ 4 [136]
- [212] อาหาร 4
- [213] อิทธิบาท 4
- [214] อุปาทาน 4
- [215] โอมะ 4
- ปัญญาะ – หมวด 5**
- [☆☆☆] กัลยาณธรรม 5 [239]
- [☆☆☆] กามคุณ 5 [6]
- [☆☆☆] กำลิ่ง 5 ของพระมหากษัตริย์ [230]
- [216] ชันธ 5 หรือ เบญจชันธ
- [☆☆☆] คติ 5 [351]
- [217] จักขุ 5
- [☆☆☆] ฌาน 5 [9]
- [218] ธรรมชันธ 5
- [219] ธรรมเทศกกรรม 5
- [220] ธรรมสมาธิ 5
- [221] ธรรมสวนานิสงส์ 5
- [222] นวภิกขุกรรม 5
- [223] นิยาม 5
- [224] นิโรธ 5
- [225] นินวณ 5
- [☆☆☆] เบญจกรรม [239]
- [☆☆☆] เบญจศีล [238]
- [☆☆☆] ประโยชน์ที่ควรถือเอาจากโภคทรัพย์ 5 [232]
- [☆☆☆] ปทาน 5 [224]
- [☆☆☆] ปัญจักขฌาน [9]
- [226] ปีติ 5
- [227] พร 5
- [228] พละ 5
- [229] พละ 4
- [230] พละ 5 ของพระมหากษัตริย์
- [231] พหูสูตมีองค์ 5
- [232] โภคาอาทียะ หรือ โภคาทียะ 5

- [233] มัจฉริยะ 5
 [234] มาร 5
 [☆☆☆] มัจฉาวณิชชา 5 [235]
 [235] วณิชชา 5
 [☆☆☆] วัชฌิ หรือ วัณฺณ หรือ วุณฺณ 5 [249]
 [236] วิมุตติ 5
 [☆☆☆] วิราคะ 5 [224]
 [☆☆☆] วิเวก 5 [224]
 [☆☆☆] เวทนา 5 [112]
 [237] เวสารัชชกรณธรรม 5
 [☆☆☆] ไวสัถคคะ 5 [224]
 [238] คีล 5 หรือ เบญจคีล
 [239] เบญจธรรม หรือ เบญจกัลยาณธรรม
 [240] คีล 8 หรือ อัญญคีล
 [241] คีล 8 ทั้งอาชีวะ หรือ อาชีวะอัญญมคคีล
 [242] คีล 10 หรือ ทศคีล
 [☆☆☆] สกทาคามี 5 [59]
 [☆☆☆] สมบัติของอุบาสก 5 [259]
 [243] ลังวร 5
 [244] สุททาวาส 5
 [☆☆☆] องค์แห่งธรรมกถึก 5 [219]
 [☆☆☆] องค์แห่งภิกษุใหม่ 5 [222]
 [245] อนันตริยกรรม 5
 [☆☆☆] อนาคามี 5 [60]
 [246] อนุพุพพิกถา 5
 [247] อภินทปัจจเวกชน 5
 [248] ปัพพชิตอภินทปัจจเวกชน 10
 [☆☆☆] อรหันต์ 5 [62]
 [249] อริยวัชฌิ หรือ อารยวัณฺณ 5
 [250] อายุสธรรม หรือ อายุวัฒนธรรม 5
 [☆☆☆] อารยวัณฺณ 5 [249]
 [251] อาวาสิกธรรม 5¹
 [252] อาวาสิกธรรม 5²
 [253] อาวาสิกธรรม 5³
 [254] อาวาสิกธรรม 5⁴
 [255] อาวาสิกธรรม 5⁵
 [256] อาวาสิกธรรม 5⁶
 [257] อาวาสิกธรรม 5⁷

- [258] อินทรีย์ 5
 [259] อุบาสกธรรม 5
 [260] อุบาสกธรรม 7
ฉักกะ – หมวด 6
 [261] การวะ หรือ การวตา 6
 [262] จริต หรือ จริยา 6
 [263] เจตนา หรือ ลัญเจตนา 6
 [264] ตัณหา 6
 [☆☆☆] ทวาร 6 [78]
 [265] ทิศ 6
 [☆☆☆] ธรรมคุณ 6 [306]
 [☆☆☆] ธาตุ 6 [148]
 [☆☆☆] บัญญัติ 2, 6 [28]
 [266] ปิยรูป สาทรูป 6 × 10
 [267] ภัพพตาธรรม 6
 [☆☆☆] วัฒนमुख 6 [201]
 [268] วิญญาณ 6
 [☆☆☆] เวทนา 6 [113]
 [269] เวปุลลธรรม 6
 [270] สวรรค์ 6
 [☆☆☆] ลัญเจตนา 6 [263]
 [271] ลัญญา 6
 [272] ลัมผัส หรือ ผัสสะ 6
 [273] สารณียธรรม 6
 [☆☆☆] อนุตตริยะ 6 [127]
 [☆☆☆] อบายमुख 6 [200]
 [274] อภิญญา 6
 [275] อภิสฐาน 6
 [276] आयतनेภายใน 6
 [277] आयतनेภายนอก 6

สัตตกะ – หมวด 7

- [278] กัลยาณมิตรธรรม 7
 [279] ธรรมมีอุปการะมาก 7 [292]
 [280] บุญนิมิตแห่งมรรค 7
 [281] โพชฌงค์ 7
 [282] ภรรยา 7

- [283] เมถุนสังโยค 7
 [284] วิญญานฉฐิติ 7
 [285] วิสุทฺธิ 7
 [286] สัปปายะ 7
 [287] สัปปุริสธรรม 7¹
 [☆☆☆] สัปปุริสธรรม 7² [301]
 [☆☆☆] สมบัติของอุบาสก 7 [260]
 [☆☆☆] องค์คุณของกัลยาณมิตร 7 [278]
 [288] อนุสัย 7
 [289] อปริหานิยธรรม 7¹
 [290] อปริหานิยธรรม 7²
 [291] อปริหานิยธรรม 7³
 [292] อริยทรัพย์ 7
 [☆☆☆] อริยบุคคล 7 [63]
 [☆☆☆] อุบาสกธรรม 7 [260]

อัฐฎกะ – หมวด 8

- [☆☆☆] ฌาน 8 [10]
 [293] มรรคมี่องค์ 8 หรือ อัฐัฐังคิกมรรค
 [294] ลักษณะตัดสินธรรมวินัย 8
 [295] ลักษณะตัดสินธรรมวินัย 7
 [296] โลกธรรม 8
 [297] วิชชา 8
 [298] วิโมกข์ 8
 [☆☆☆] คีล 8 [240]
 [☆☆☆] คีล 8 ทั้งอาชีวะ [241]
 [299] สมบัติ 8
 [300] สัปปุริสทาน 8
 [301] สัปปุริสธรรม 8
 [☆☆☆] หลักตัดสินธรรมวินัย 8 [294]
 [☆☆☆] อริยบุคคล 8 [57]
 [☆☆☆] อริยอัฐัฐังคิกมรรค [293]
 [☆☆☆] อวิชชา 8 [209]
 [☆☆☆] อาชีวิฎฐมกคีล [241]
 [☆☆☆] อุโบสถคีล [240]

นวกะ – หมวด 9

- [302] นวังกัลิตตฤคาสัน

- [303] พุทฺทคุณ 9
 [304] พุทฺทคุณ 2
 [305] พุทฺทคุณ 3
 [306] ธรรมคุณ 6
 [307] สังฆคุณ 9
 [308] มละ 9
 [309] มานะ 9
 [310] โลกุตฺตรธรรม 9
 [311] วิปัสสนาญาณ 9
 [312] สัตตาวาส 9
 [313] อนุบุพพิหาร 9

ทสกะ – หมวด 10

- [314] กถาวัตถุ 10
 [315] กสิณ 10
 [316] กามโกคี 10
 [317] กาลามสูตรกัังขานิชฺฐาน 10
 [318] กิเลส 10
 [319] กุศลกรรมบถ 10¹
 [320] กุศลกรรมบถ 10²
 [321] อกุศลกรรมบถ 10
 [322] เถรธรรม 10
 [323] ทศพลญาณ
 [☆☆☆] ทศพิชราชธรรม [326]
 [☆☆☆] ธรรมจริยา 10 [320]
 [☆☆☆] ธรรมมีอุปการะมาก 10 [324]
 [324] นาทกรณธรรม 10
 [325] บารมี 10 หรือ ทศบารมี
 [☆☆☆] บุญกิริยาวัตถุ 10 [89]
 [☆☆☆] ปัพพิชิตอภินหะปัจจเวกษณ 10 [248]
 [☆☆☆] มิจฉัตตะ 10 [334]
 [☆☆☆] มูลเหตุการบัญญัติพระวินัย 10 [327]
 [326] ราชธรรม 10 หรือ ทศพิชราชธรรม
 [327] วัตถุประสงคี่ในการบัญญัติพระวินัย 10
 [☆☆☆] วิปัสสนาญาณ 10 [311]
 [328] วิปัสสนูปกิเลส 10
 [☆☆☆] คีล 10 [242]
 [329] สังโยชน 10¹

- [330] สัจโยชน์ 10^2
- [331] สัจญา 10
- [332] สัทธรรม 10
- [333] สัมมัตตะ 10
- [334] มัจฉัตตะ 10
- [☆☆☆] อุกุศลกรรมบถ 10 [321]
- [335] อนุสติ 10
- [☆☆☆] อภินนทปัจจเวกขณะ 10 [248]
- [☆☆☆] อเสขธรรม 10 [333]
- [336] อสุภา 10
- [337] อันทคาทิกทิกภูฏี 10
- อติเรกทสกะ – หมวดเกิน 10**
- [338] กรรม 12
- [339] จักรวรรดิวัตร 5, 12
- [340] ปฏิจจสมุปบาท 12
- [☆☆☆] ปัจจยาการ 12 [340]
- [☆☆☆] สันโดษ 12 [122]
- [341] आयतนะ 12
- [342] ชูตงค์ 13
- [343] กิจ หรือ วิญญาณกิจ 14
- [344] จรณะ 15
- [345] ญาณ 16 หรือ โสฬสญาณ
- [☆☆☆] รูปพรหม หรือ พรหมโลก 16 [351]
- [☆☆☆] โสฬสวัตถุกอานาปานสติ [346]
- [☆☆☆] อานาปานสติ 16 ชั้น [346]
- [346] อานาปานสติ 16 ฐาน
- [347] อุปกิเลส หรือ จิตตอุปกิเลส 16
- [348] ธาตุ 18
- [349] อินทริย์ 22
- [350] ปัจจัย 24
- [☆☆☆] รูป 28 [38]
- [351] ภูมิ 4 หรือ 31
- [352] โภธิปักขิยธรรม 37
- [353] มงคล 38
- [354] กรรมฐาน 40
- [355] เจตสิก 52
- [356] จิต 89 หรือ 121
- [357] ตัณหา 108
- [358] เวทนา 108
- [359] กิเลส 1500

สารบัญประเภทธรรม

I. ธรรมที่เป็นหลักใหญ่ใจความ

1. ธรรมที่เป็นหลักทั่วไป (หรือมีขอบเขตครอบคลุม)

- [19] ธรรม 2¹
- [20] ธรรม 2²
- [21] ธรรม 2³
- [22] ธรรม 2⁴
- [35] ปาพจน์ 2
- [50] สัจจะ 2
- [51] ศาสนา 2
- [***] ไตรรัตน์ [100]
- [85] ธรรม 3
- [100] รัตนตรัย
- [116] ไตรสรณะ
- [121] สัทธรรม 3
- [157] ปรมัตถธรรม 4
- [204] อริยสัจจ 4
- [206] ธรรม 4

2. ธรรมที่เป็นหลักการสำคัญ*

(จัดโดยสงเคราะห์ในอริยสัจจ 4)

ก. ปริยไญยธรรม และธรรมที่เกี่ยวข้อง

- [76] ไตรลักษณ์
- [79] ทุกขตา 3
- [86] ธรรมนิยาม 3
- [148] ธาตุ 6
- [216] ชันธ์ 5
- [223] นิยาม 5
- [341] आयตนะ 12

ข. ปาหัตถ์พพธรรม และธรรมที่เกี่ยวข้อง

- [66] กรรม 3
- [74] ตัณหา 3
- [91] ปปัญจธรรม 3

*การจัดหมวดหมู่ในที่นี้มีไว้เป็นการจัดอย่างละเอียด และไม่เคร่งครัด แต่มุ่งเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าเป็นสำคัญ (ธรรมใน I.1 นำมาจัดเข้าเป็นหมวดต่างๆ ของ I.2 ได้ด้วย แต่ไม่ต้องการให้ซ้ำ จึงจัดไว้ที่เดียว)

[68] อกุศลมูล 3

[135] อาสวะ 3

[136] อาสวะ 4

[340] ปฏิจจสมุปบาท 12

[350] ปัจจัย 24

ค. สัจฉิกาดัตถพพธรรม และธรรมที่เกี่ยวข้อง

[27] นิพพาน 2

[43] วิมุตติ 2

[52] สุข 2¹

[53] สุข 2²

[132] อัตถะ 3¹

[133] อัตถะ 3²

[164] มรรค 4

[165] ผล 4

[310] โลกุตตรธรรม 9

ง. ภาเวตถพพธรรม ธรรมที่พึงปฏิบัติ (ไม่จัดตามลำดับจำนวน)

[34] ปัจจัยแห่งสัมมาทิฏฐิ 2

[280] บุญนิมิตแห่งมรรค 7

[97] พุทธโอรส 3

[124] ไตรสิกขา, สิกขา 3

[88] บุญกิริยาวัตถุ 3

[89] บุญกิริยาวัตถุ 10

[36] ภาวนา 2

[37] ภาวนา 4

[293] มรรคมืองค์ 8

[319, 320] กุศลกรรมบถ 10

[352] โพธิปักขิยธรรม 37

- [182] สติปัฏฐาน 4

- [156] ปธาน 4

- [213] อธิธิบาท 4

- [258] อินทรีย์ 5

- [228] พละ 5

- [281] โพชฌงค์ 7

- [293] มรรคมืองค์ 8

II. ธรรมสำหรับทุกคน

1. ธรรมเพื่อเป็นคุณสมบัติของ สัปปริสขณ (หรือธรรมเพื่อ

เสริมความเป็นมนุษย์)

[81] สุจริต 3

[125] อธิปไตย 3

[132] อัตถะ หรือ อรรถ 3¹

[133] อัตถะ หรือ อรรถ 3²

[161] พรหมวิหาร 4

[197] อธิษฐานธรรม 4

[239] เบญจธรรม

[229] พละ 4

[237] เวสารัชชกรณธรรม 5

[238] คีล 5 หรือ เบญจคีล

[241] อาชีวะภูมิสิกขา

[287] สัปปริสขณ 7¹

[301] สัปปริสขณ 8

[319, 320] กุศลกรรมบถ 10

[324] นาถกรณธรรม 10

2. ธรรมเพื่อดำเนินชีวิตให้งดงามบรรลุประโยชน์สุข

[1] กัลยาณมิตตตา

[2] โยนิโสมนสิการ

[3] อัปปมาหะ

[24] ธรรมทำให้งาม 2

[25] ธรรมมีอุปการะมาก 2

[33] ปรีเยสนา 2

[34] ปัจจัยให้เกิดสัมมาทิฏฐิ 2

[37] ภาวนา 4

[65] อุပ္ปัญญาธรรม 2

[71] โกศล 3

[93] ปัญญา 3

[128] อปฺปนณกปฏิบัติ 3

[140] จักร 4

[179] วุฒิ หรือ วุฒิธรรม 4

[191] สัมปรายิกัตถะ 4

[201] วัฒนमुख 6

[213] อธิธิบาท 4

[229] พละ 4

[231] พุทฺธมืองค์ 5

[237] เวสารัชชกรณธรรม 5

[249] อริยวัชณี 5

[267] ภัพพตาธรรม 6

- [269] เวปุลลธรรม 6
 [280] บุญนิมิตแห่งมรรค 7
 [292] อริยทรัพย์ 7
 [325] บารมี 10
 [353] มงคล 38

3. ธรรมเพื่อพิจารณาเตือนสติ ให้ประมาท

- [83] เทวทูต 3
 [☆☆] เทวทูต 4 [150]
 [84] เทวทูต 5
 [150] นิมิต 4
 [234] มาร 5
 [247] อภินิหารปัจเจกชน 5
 [250] आयुวัฒนธรรม 5
 [296] โลกธรรม 8

III. ธรรมเพื่อความดีงามแห่ง สังคม

1. ธรรมเพื่อส่งเสริมชีวิตที่ดีร่วมกัน

- [11] ทาน 2¹
 [12] ทาน 2²
 [23] ธรรมคัมภีร์ของโลก 2
 [29] บุคคลหาได้ยาก 2
 [30] บุญ 2
 [31] ปฏิสันถาร 2
 [42] ฤทธิ์ 2
 [44] เวปุลละ 2
 [49] สังคหะ 2
 [123] สัมปยุตตปิฎก 3
 [139] ฆราวาสธรรม 4
 [186] สังคหวัตถุ 4
 [261] คารวะ 6
 [273] สารณียธรรม 6
 [300] สัมปยุตตทาน 8

2. ธรรมเพื่อปกครอง คือจัดและ คุ้มครองชีวิตที่ดีร่วมกัน

- [125] อธิปไตย 3
 [161] พรหมวิหาร 4
 [186] สังคหวัตถุ 4
 [187] ราชสังคหวัตถุ 4
 [196] อคติ 4
 [230] พลละ 5 ของพระมหากษัตริย์

- [289] อปริหานิยธรรม 7¹
 [326] ราชธรรม 10
 [327] วัตถุประสงค์ในการบัญญัติ
พระวินัย 10
 [339] จักรวรรดิวัตร 12

IV. ธรรมสำหรับคฤหัสถ์หรือผู้ ครองเรือน

1. ธรรมเพื่อชีวิตครอบครัว

- [90] บุตร 3
 [131] อัคติ 3²
 [138] กุลจักรวิญญูติธรรม 4
 [139] ฆราวาสธรรม 4
 [183] สมชีวิตรธรรม 4
 [282] ภรรยา 7

2. ธรรมเพื่อความสัมพันธ์ใน สังคม

- [131] อัคติ 3²
 [139] ฆราวาสธรรม 4
 [158] ประมาณ 4
 [168] มิตรเทียมน 4
 [169] มิตรแท้ 4
 [265] ทิศ 6
 [278] กัลยาณมิตรธรรม 7

3. ธรรมเพื่อความอยู่ดีทาง เศรษฐกิจ

- [95] ปาปณิกกรรม 3
 [☆☆] การจัดการทรัพย์สิน 4 [163]
 [144] ทิฏฐธรรมมิกัตถะ 4
 [159] ปัจจัย 4
 [163] โภควิภาค 4
 [192] สุขของคฤหัสถ์ 4
 [☆☆] ประโยชน์จากทรัพย์ 5 [232]

- [232] โภคอาทิยะ 5
 [316] กามโภคี 10

4. ธรรมที่คฤหัสถ์พึงหลีกเลี่ยง

- [137] กรรมกิเลส 4
 [168] มิตรเทียมน 4
 [196] อคติ 4
 [199] อบายมุข 4
 [200] อบายมุข 6
 [245] อนันตริยกรรม 5

V. ธรรมสำหรับอุบาสก คือ ผู้ ใกล้ชิดศาสนา

1. ธรรมที่พึงมี พึงปฏิบัติ

- [88] บุญกิริยาวัตถุ 3
 [89] บุญกิริยาวัตถุ 10
 [123] สัมปยุตตปิฎก 3
 [181] ศรัทธา 4
 [☆☆] สมบัติของอุบาสก 5 [259]
 [240] ศีล 8
 [241] อาชีวิฏฐมกศีล
 [242] ศีล 10
 [249] อริยวัชฌิ 5
 [259] อุบาสกธรรม 5
 [260] อุบาสกธรรม 7
 [301] สัมปยุตธรรม 8
 [☆☆] อุโบสถศีล [240]

2. ธรรมที่พึงหลีกเลี่ยง

- [235] วณิชา 5
 [275] อภิฐาน 6

3. ธรรมที่พึงทราบเพื่อเสริมการ ปฏิบัติ

- [32] ปธาน 2
 [33] ปริเยสนา 2
 [114] สมบัติ 3¹
 [115] ทานสมบัติ 3
 [126] อนุตตริยะ 3
 [127] อนุตตริยะ 6
 [143] ทักขิณวิสุทธิ 4
 [190] สัมปทาคุณ 4
 [221] ธรรมสวนานิสงส์ 5
 [300] สัมปยุตตทาน 8
 [☆☆] อุโบสถศีล [240]

VI. ธรรมสำหรับภิกษุสงฆ์

1. ธรรมเพื่อความดีงามในฐานะ เป็นภิกษุ

- [26] ฐระ 2
 [159] ปัจจัย 4
 [160] ปาฐุทธิศีล 4
 [175] วิบัติ 4¹
 [202] อปัสเสนธรรม 4
 [203] อริยวงศ์ 4
 [210] อันตรายของภิกษุใหม่ 4

[222] นวกภิกขุธรรม 5

[227] พร 5

[242] คีล 10

[243] สังวร 5

[☆☆] องค์แห่งภิกษุใหม่ 5 [222]

[247] อภินทปัจจเวกขณะ 5

[248] ปัพพตอภินทปัจจเวกขณะ 10

[283] เมถุนสังโยค 7

[291] อปริหานิยธรรม 7³

[342] ชูดงค์ 13

2. ธรรมเพื่อความตั้งงามในฐานะ เป็นสมาชิกแห่งสงฆ์

[211] อาจารย์ 4

[251] อวาสิกธรรม 5¹[252] อวาสิกธรรม 5²[253] อวาสิกธรรม 5³[254] อวาสิกธรรม 5⁴[255] อวาสิกธรรม 5⁵[256] อวาสิกธรรม 5⁶[257] อวาสิกธรรม 5⁷

[261] คารวะ หรือ คารวตา 6

[273] สารณียธรรม 6

[290] อปริหานิยธรรม 7²

[314] กถาวัตตุ 10

[322] เถรธรรม 10

[324] นาทกรณธรรม 10

[327] วัตตุประสงค์ในการบัญญัติ
พระวินัย 10

3. ธรรมเพื่อความตั้งงาม ความ สำเร็จในฐานะเป็นผู้สั่งสอน

[17] เทศนา 2¹[18] เทศนา 2²

[155] ปฏิสัมภิกา 4

[158] ประมาณ 4

[172] ลีลาการสอน 4

[219] ธรรมเทศกธรรม 5

[231] พหุสูตมีองค์ 5

[☆☆] องค์แห่งธรรมกถึก 5 [219]

[246] อนุปุพพิกถา 5

[278] กัลยาณมิตรธรรม 7

VII. สภาวธรรม: ธรรมดาและ ธรรมชาติ

1. ธรรมดา หรือ กฏธรรมชาติ

[4] กรรม 2

[66] กรรม 3

[76] ไตรลักษณ์

[86] ธรรมนิยาม 3

[105] วัฏฏะ 3

[117] สังขตลักษณะ 3

[118] อสังขตลักษณะ 3

[145] ธรรมสมาทาน 4

[176] วิบัติ 4²

[177] สมบัติ 4

[223] นิยาม 5

[338] กรรม 12

[340] ปฏิจจสมุปบาท 12

[343] กิจ หรือ วิญญานกิจ 14

[350] ปัจจัย 24

2. สภาวะอันพึงรู้ตามที่เป็

[6] กามคุณ 5

[16] ทุกข์ 2

[19] ธรรม 2¹[20] ธรรม 2²[21] ธรรม 2³[22] ธรรม 2⁴

[28] บัญญัติ 2

[38] รูป 2¹, 28

[39] มหาภูต 4

[40] อุปาทารูป 24

[41] รูป 2²

[48] สังขาร 2

[50] สังขะ 2

[52] สุข 2¹[53] สุข 2²

[77] ทวาร 3

[78] ทวาร 6

[79] ทุกขตา 3

[85] ธรรม 3

[102] โลก 3¹

[110] เวทนา 2

[111] เวทนา 3

[112] เวทนา 5

[113] เวทนา 6

[119] สังขาร 3¹[120] สังขาร 3²

[129] อภิสังขาร 3

[146] ธาตุ 4

[148] ธาตุ 6

[157] ปรมัตถธรรม 4

[185] สังขาร 4

[204] อริยสังขาร 4 (ข้อที่ 1)

[206] ธรรม 4 (ข้อที่ 1)

[212] อาหาร 4

[216] ชันท์ 5

[263] เจตนา 6

[266] ปิยรูป สาตรูป 6 × 10

[268] วิญญาน 6

[271] สัญญา 6

[272] สัมผัส 6

[276] อายุตนะภายใน 6

[277] อายุตนะภายนอก 6

[341] อายุตนะ 12

[348] ธาตุ 18

[349] อินทริย์ 22

[355] เจตสิก 52

[356] จิต 89 หรือ 121

[358] เวทนา 108

3. สภาวะเนื่องด้วยระดับชีวิตจิตใจของสัตว์

[82] เทพ 3

[98] ภพ 3

[103] โลก 3²[104] โลก 3³

[162] ภูมิ 4

[171] โยนิ 4

[198] อบาย 4

[207] อรูป 4

[244] สุขทวาร 5

[270] สวรรค์ 6

[284] วิญญานลลิตี 7

[312] สัตตทวาร 9

[☆☆] พรหมโลก 16 [351]

[☆☆] รูปพรหม 16 [351]

[351] ภูมิ 4 หรือ 31

4. สภาวะอันเป็นโทษ อกุศล- ธรรมอันพึงละ

[5] กาม 2 (ข้อที่ 1)

[13] ทิฏฐิ 2

- [14] ทิฏฐิ 3
 [68] อุกุศลมูล 3
 [70] อุกุศลวิตก 3
 [74] ตัณหา 3
 [80] ทุจจริต 3
 [91] ปปัญจะ 3
 [130] อัคคิ 3¹
 [135] อาสวะ 3
 [136] อาสวะ 4
 [137] กรรมกิเลส 4
 [170] โยคะ 4
 [178] วิปัสสนา 4
 [196] อคติ 4
 [204] อริยสังข์ 4 (ข้อที่ 2)
 [206] ธรรม 4 (ข้อที่ 2)
 [208] อวิชา 4
 [209] อวิชา 8
 [214] อุปาทาน 4
 [215] โอฆะ 4
 [225] นีวรณ 5
 [233] มัจฉริยะ 5
 [264] ตัณหา 6
 [288] อนุสัย 7
 [308] มละ 9
 [309] มานะ 9
 [318] กิเลส 10
 [321] อุกุศลกรรมมถ 10
 [329] สังโยชน์ 10¹
 [330] สังโยชน์ 10²
 [334] มิจฉัตตะ 10
 [337] อันตคาทิกทิฏฐิ 10
 [347] อุปกิเลส 16
 [357] ตัณหา 108
 [359] กิเลส 1500
- VIII. ปฏิบัติธรรม**
- 1. หลัก วิธีการ ข้อปฏิบัติ อุปกรณ์ และคุณสมบัติ ที่เกื้อหนุนการปฏิบัติ**
- [1] กัลยาณมิตตตา
 [2] โยนิโสมนสิการ
 [3] อัปมาท
 [*] กรรมฐาน 2 [36]
- [7] ฌาน 2
 [34] ปัจจัยให้เกิดสัมมาทิฏฐิ 2
 [36] ภาวนา 2
 [37] ภาวนา 4
 [45] สมาธิ 2
 [46] สมาธิ 3¹
 [65] อุปัฏฐาธรรม 2
 [67] กุศลมูล 3
 [69] กุศลวิตก 3
 [71] โภค 3
 [73] ญาณ 3²
 [81] สุจริต 3
 [87] นิमित 3
 [88] บุญกิริยาวัตถุ 3
 [89] บุญกิริยาวัตถุ 10
 [92] ปริญา 3
 [93] ปัญญา 3
 [99] ภาวนา 3
 [108] วิรติ 3
 [122] สันโดษ 3
 [124] ลีลา 3
 [125] อธิปไตย 3
 [128] อปัลลภปฏิบัติ 3
 [***] ไตรสิกขา [124]
 [147] ธาตุกัมมัฏฐาน 4
 [149] ธาตุกัมมัฏฐาน 6
 [154] ปฏิปทา 4
 [156] ปธาน 4
 [160] ปาริสุทธิศีล 4
 [161] พรหมวิหาร 4
 [174] วิธีปฏิบัติต่อทุกข์-สุข 4
 [182] สติปัฏฐาน 4
 [184] สมาธิภาวนา 4
 [189] สัมปชัญญะ 4
 [193] โสตาปัตตติงค 4¹
 [194] โสตาปัตตติงค 4²
 [195] โสตาปัตตติงค 4³
 [197] อธิษฐานธรรม 4
 [202] อปัสเสนธรรม 4
 [204] อริยสังข์ 4 (โดยเฉพาะข้อที่ 4)
 [205] กิจในอริยสังข์ 4
 [206] ธรรม 4 (ข้อที่ 4)
 [207] อรูป 4
- [***] อัปมัฏฐา 4 [161]
 [213] อิทธิบาท 4
 [220] ธรรมสมาธิ 5
 [226] ปิตี 5
 [228] พละ 5
 [243] สังวร 5
 [249] อริยวัชฒิ 5
 [258] อินทรีย์ 5
 [262] จริต หรือ จริยา 6
 [267] ภัทพตาธรรม 6
 [269] เวปุลลธรรม 6
 [280] บุญนิमितแห่งมรรค 7
 [281] โพชฌงค์ 7
 [285] วิสุทธิ 7
 [286] สัมปายะ 7
 [291] อปรินิยธรรม 7³
 [293] มรรคมีองค์ 8
 [303] พุทธคุณ 9
 [304] พุทธคุณ 2
 [305] พุทธคุณ 3
 [306] ธรรมคุณ 6
 [307] สังฆคุณ 9
 [311] วิปัสสนาญาณ 9
 [315] กสิณ 10
 [325] บารมี 10
 [331] สัญญา 10
 [333] สัมมัตตะ 10
 [335] อนุสติ 10
 [336] อสุภะ 10
 [342] ชุตงค์ 13
 [344] จรณะ 15
 [345] ญาณ 16
 [346] อานาปานสติ 16 ฐาน
 [352] โพธิปักขิยธรรม 37
 [353] มงคล 38
 [354] กรรมฐาน 40
- 2. ผลสำเร็จของการปฏิบัติธรรม และเครื่องกำหนดผลในการปฏิบัติ**
- [8] ฌาน 2 ประเภท
 [9] ฌาน 4, 5
 [10] ฌาน 8
 [27] นิพพาน 2

- [43] วิมุตติ 2
 [54] สุทธิ 2
 [72] ญาณ 3¹
 [☆☆] ปทาน 3 [224]
 [94] ปาฏิหาริย์ 3
 [106] วิชา 3
 [107] วิโมกข์ 3
 [109] วิเวก 3
 [155] ปฏิสัมภีทา 4
 [164] มรรค 4
 [165] ผล 4
 [204] อริยสังข์ 4 (ข้อที่ 3)
 [206] ธรรม 4 (ข้อที่ 3)
 [224] นิโรธ 5
 [☆☆] ปทาน 5 [224]
 [236] วิมุตติ 5
 [274] อภิญา 6
 [297] วิชา 8
 [298] วิโมกข์ 8
 [299] สมาบัติ 8
 [310] โลกุตตรธรรม 9
 [313] อนุพุทธวิหาร 9
 [328] วิปัสสนูปกิเลส 10

3. บุคคลผู้บรรลุผลแห่งการปฏิบัติ

- [55] อริยบุคคล 2
 [56] อริยบุคคล 4
 [57] อริยบุคคล 8
 [58] โสดาบัน 3
 [59] สกาทาคามี 3, 5
 [60] อนาคามี 5
 [61] อรหันต์ 2
 [62] อรหันต์ 4, 5, 60
 [63] อริยบุคคล 7

IX. พระพุทธศาสนา

1. หลักศาสนา

- [17] เทศนา 2¹
 [18] เทศนา 2²
 [26] ฐานะ 2
 [35] ปาพจน์ 2
 [50] สังขะ 2
 [51] สาสน์ หรือ ศาสนา 2

- [64] อัตตะ 2
 [75] ไตรปิฎก
 [97] พุทธโอวาท 3
 [100] รัตนตรัย
 [116] ธรรมะ 3 หรือ ไตรธรรม
 [121] สัทธรรม 3
 [134] อากาที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน 3
 [☆☆] โอวาทของพระพุทธเจ้า 3 [97]
 [151] บริษัท 4¹
 [152] บริษัท 4²
 [166] มหาปเทศ 4¹ (พระสูตร)
 [167] มหาปเทศ 4² (พระวินัย)
 [218] ธรรมชั้น 5
 [246] อนุพุทธิกถา 5
 [294] หลักกำหนดธรรมวินัย 8
 [295] หลักกำหนดธรรมวินัย 7
 [302] นวังกัลป์ศาสนา
 [317] กาลามสูตรกึ่งขานีฐาน 10
 [332] สัทธรรม 10

2. ศาสนคุณ

- [94] ปาฏิหาริย์ 3
 [96] พุทธจริยา 3
 [126] อนุตตริยะ 3
 [127] อนุตตริยะ 6
 [134] อากาที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน 3
 [141] เจตีย์ 4
 [142] ฎปารบุคคล 4
 [180] เวสารัชชญาณ 4
 [188] สังเวชนียสถาน 4
 [217] จักขุ 5
 [303] พุทธคุณ 9
 [304] พุทธคุณ 2
 [305] พุทธคุณ 3
 [306] ธรรมคุณ 6
 [307] สังฆคุณ 9
 [323] ทศพลญาณ

3. ความเชื่อและการปฏิบัตินอก

หลักพุทธศาสนา

- [13] ทิฎฐิ 2
 [14] ทิฎฐิ 3
 [15] ที่สุด (อันตา) 2
 [101] ลัทธินอกพระพุทธศาสนา 3
 [173] วรรณะ 4

X. พิเศษ: ธรรมเกี่ยวกับการศึกษา*

- [26] ฐานะ 2
 [34] ปัจจัยให้เกิดสัมมาทิฎฐิ 2
 [37] ภาวนา 4
 [43] วิมุตติ 2
 [50] สังขะ 2
 [51] สาสน์ หรือ ศาสนา 2
 [71] โกศล 3
 [73] ญาณ 3²
 [74] ตัณฑ 3
 [76] ไตรลักษณะ
 [93] ปัญญา 3
 [121] สัทธรรม 3
 [124] ลึกษา 3
 [132] อัตตะ 3¹
 [133] อัตตะ 3²
 [134] อากาที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน 3
 [140] จักร 4
 [155] ปฏิสัมภีทา 4
 [172] ลีลาการสอน 4
 [179] วุฒิธรรม 4
 [189] สัมปชัญญะ 4
 [204] อริยสังข์ 4
 [213] อิทธิบาท 4
 [216] ชั้น 5
 [228] พละ 5
 [231] พุทธม็องค์ 5
 [278] กัลยาณมิตรธรรม 7
 [280] บุญนิมิตแห่งมรรค 7
 [281] โพชฌงค์ 7
 [293] มรรคม็องค์ 8
 [304] พุทธคุณ 2
 [317] กาลามสูตรกึ่งขานีฐาน 10
 [324] นาถารณธรรม 10
 [340] ปฏิจสงมุปาบาท 12
 [341] อายตนะ 12
 [352] โพธิปักขิยธรรม 37

*นอกจากนี้ พึงดู [1], [2], [17], [18], [35], [36], [45], [46], [55], [91], [125], [156], [184], [205], [208], [218], [236], [287], [323]

ดัชนีค้นคำ

ตัวเลขที่อ้างหมายถึงเลขลำดับข้อหมวดธรรมใน []

กตญาณ	73	กัมมัฏสสกตญาณ, กัมมัฏสสกตลัทธา	181
กตัญญูตา	353	กมฺมานิ, อนนฺทชานิ	250
กัตถัญญุกตเวที	29	กัลยาณธรรม 5	239
กัตตดาการรม, ~วาปนการรม	338	กัลยาณพจน์	251, 252, 253
กถาวัตถุ	75	กัลยาณมิตร	3, 250
กถาวัตถุ 10	314	กัลยาณमितตะ	250
การรม	181, 212, 259	กัลยาณमितตดา	324
การรม 2	4	กัลยาณमितตดา	1, 34, 144
การรม 3	66	กัลยาณมิตร 4	169
การรม 12	338	กัลยาณมิตรธรรม 7	278
การรมการณัปปัตตะ	84	กัลยาณนจา	251, 252, 253
การรมกิเลส 4	137	กาม 2	5
การรมฐาน 2	36	กามคุณ 5	6
การรมฐาน 40	354	กามฉันทะ	225, 329
การรมฐานกับจริต	262	กามตัณหา	74, 204, 357
การรมนียม (ดู สมบัติ 4 ด้วย)	176, 223	กามภพ	98
การรมปัจจัย	340	กามโภคี 10	316
การรมภพ	340	กามโภคีสุข 4	192
การรมวิภูมึ	105, 340	กามโยคะ	170
การรมวิปากญาณ	323	กามราคะ	288, 329, 330
กรุณา	161, 355	กามโลก	104
กรุณาคุณ	304, 305	กามวิตก	70
กลิน ๑ คันธะ		กามสังวร	239
กวฬิงการารหาร	40, 212	กามสุขัลลิกานุโยคะ	15, 293
กษัตริย์	173	กามสุคตัญญุมิ 7	351
กลิน 10	315, 354	กามาที่นวกถา	246
กุงขั วิหนติ	221	กามาวจรจิต 54	356
กัณฑาวิตรณวิสุทติ	285	กามาวจรญุมิ 11	162, 351
กัตตูกัมมตาฉันทะ	161	กามาวจรสวรรค์ 6	270, 351
กัปปิยะ	167	กามาวจรโสมณจิต 24	356
กัปปิย เทติ	300	กามาสวะ	135, 136
กัมมลัทธา	181	กามุปาทาน	214
กัมมัญญูตา	40	กามะสุมิจจาจาร	137, 321
กम्मนฺตา, อนนากุลา จ	353	กามะสุมิจจาจาร ปหาย ๆเปฯ	320
กัมมัฏสสกา	247	กามะสุมิจจาจารา เวมณี	238, 319

กาโมชะ	215	กัลัญญา	287
กาย	37, 40, 276	กาลามสูตรกัษานินยฐาน 10	317
กายกรรม	66	กาเลน เทติ	300
กายกรรม 3	66, 241, 319, 320, 321	กาเลน ธรรมสาภจจจา	353
กายกัมมัฏญญาตา	355	กาเลน ธรรมสุสวน	353
กายคตาสติ	335	กำลัง 5 ของพระมหากษัตริย์	230
กายทวาร	77, 78	กิงกรณียะสุ ทกขตา	324
กายทุจริต	80	กิจ 14 (ของวิญญาณ)	343
กายธาตุ	348	กิจ (ของกรรม)	338
กายปัสสัทธิ	355	กิจของสงฆ์	290
กายปาคุญญาตา	355	กิจจญาณ	73
กายพะละ	230	กิจในอริยสังข์ 4	205
กายภาวนา	37	กิริยาจิต 20	356
กายมุตตา	355	กิริยาจิตต	356
กายลหุตตา	355	กิเลส 10	318
กายวิญญาติ	40	กิเลส 1500	359
กายวิญญาณ	266, 268, 356	กิเลสกาม	5
กายวิญญาณธาตุ	348	กิเลสปรินิพพาน	27
กายวิเวก	109	กิเลสสมา	234
กายวูปกาสะ	222	กิเลสวัณ	105, 340
กายลักขี	63	กิเลสวัตถุ 10	318
กายสังฆาร	119, 120	กุกกัจจะ	225, 355
กายสัมผัส	266, 272	กุมภัน	270
กายสัมผัสสชาเวทนา	113, 266	กุมภิลภัย	210
กายสุจริต	81	กุลจิรัฎฐิติธรรม 4	138
กายานุัสสนา, กายานุัสสนาสติปัญญาฐาน	147, 182, 346	กุลมัจจริยะ	233, 257
กายานุัสสนาจตุกกะ	346	กุลสตรี	289
กายิกทุกข์	16	กุลเว	270
กายิกเวทนา	110	กุลล	1, 2, 65, 317
กายิกสุข	52	กุลลกรรม	4
กายินทรีย์	349	กุลลกรรมบถ 10 (ย่อ)	319
กายชุกตา	355	กุลลกรรมบถ 10 (สมบูรณ์)	320
กาล 3	340, 356, 357	กุลลจิต 21 (37)	356
กาลกตะ	150	กุลลธรรม	85
กาลจारी	250	กุลลมูล 3	4, 67
กาลวิบัติ	176	กุลลวิตก 3	69
กาลสมบัติ	177	กุลลวิปากอเหตุกจิต 8	356
		กุลลธัมมานุโยค	2

กุศลสสุปสมุปทา	97	คนปอกลอก	168
เกสบุตติยสูตร	317	คนรับใช้	265
เกียจคร้านการงาน	200	คนหัวประจบ	168
โกธะ	308, 347	คบคนชั่ว	200
โกล้งโกละ	58	ครู	278
โกศล 3	71	ครูกรรม	338
		ครูกรรม	273
ขณิกสมาธิ	46	ครูอาจารย์	265
ขณิกปฏิบัติ	226	คฤหัสถ์	265
ขลุ่ปัจฉิมภัตติกังคะ	342	คหบดีบริษัท	152
ขีดเกลา	251	คหบดีคฤ	131
ขีดติยะ	173, 339	คัณธุระ	26
ขีดติยบริษัท	152	คัณณะ	6, 40, 266, 277
ขันติ	24, 139, 325, 326, 353	คัณธัตถมหา	264, 266
ขันติสังวร	243	คัณธธาตุ	348
ขนต์ จ	353	คัณธวิจารณ์	266
ขันธ 5	216	คัณธวิตก	266
ขันธกะ	75	คัณธสัญญาเจตนา	263, 266
ขันธบริณิพพาน	27	คัณธสัญญา	266, 271
ขันธมาร	234	คัมภีร์มัจจ กถ์ กตตะ	278
ขันธวินิมุต	216	คาถา	302
ชิปปาภิญญา	154	การวะ หรือ การวตา 6	261
ชีณาสวปฏิญญา	180	การโว จ	353
ชุกทกนิกาย	75	คิลานปัจฉัยเภสัชบริหาร	159, 203
ชุกทกปาฐะ	75	คิลานสตูปปาทกะ	255
ชุกทกปฏิบัติ	226	คิทธิปัตธาน	32
เขตสมบัติ	115	คิหิสูข 4	192
เขม	353	คุณบทของนิพพาน	306
		คุณาติเรกสัมปทา	190
คณาปเทศ	166	เคยย์	302
คติ 5	351	เคหสิต	358
คติวิบัติ	176	โคจรรูป 5	40
คติสมบัติ	177	โคจรสัปปายะ	286
คนเจ็บไข้	255	โคจรสัมปชัญญะ	189
คนชวนฉิบหาย	168	โคตรภูฏาณ	345
คนดีแต่พูด	168		
คนธรรพ์	270	ฆราวาสธรรม 4	139
คนงาน	265	ฆานะ	40, 266, 276

ฆานทวาร	78	จาคานุสตี	335
ฆานธาตุ	348	จาคุมหาราชิกา	270, 351
ฆานวิญญาน	266, 268, 356	จิต	37, 124, 157, 216
ฆานวิญญานธาตุ	348	จิต 89, 121	356
ฆานลัมผัส	266, 272	จิตตะ	213
ฆานลัมผัสสชาเวทนา	113, 266	จิตตัมมัญญูตา	355
ฆานินทรีย์	349	จิตตนิยาม	223
ฆายนะ	343	จิตตปัสสัทธิ	355
โฆษประมาณ	158	จิตตปาคุญญูตา	355
โฆสัปปมาณิกา	158	จิตตภาวนา	37
		จิตตมสุส ปัสสัทธิ	221
จตุตถฌาน	9	จิตตมูหุตา	355
จตุตถฌานภูมิ 3, 7	351	จิตตลหุตา	355
จตุตถชฌานกุสลจิตต์	356	จิตตวิเวก	109
จตุตถญจ นิธาเปย	163	จิตตวิปลาส	178
จตุธาตวัญฐาน	147, 354	จิตตวิสุทธิ	285
จตุรพิทพร	227	จิตตสมปัตติ	115
จตุโลกบาล	270	จิตตสังขาร	119, 120
จรรยา 15	344	จิตตอุปกิเลส 16	347
จริต หรือ จริยา 6	262	จิตต์ น กมปัตติ	353
จริยา 3 ดู พุทธจริยา 3		จิตตานุปัสสนา, จิตตานุปัสสาสติปัญญา	182, 346
จริยาปฏิฏก	75	จิตตานุปัสสนาจตุกกะ	346
จักกวัตตติสูตร	339	จิตตชุกตา	355
จักขุ	40, 266, 276	จินตามยปัญญา	93
จักขุ 5	217	จีวร	159
จักขุทวาร	78	จีวรปฏิสังยุตต์	342
จักขุธาตุ	348	จีวรสันโดษ	203
จักขุนทรีย์	349	จตุติ	343
จักขุมา	95	จตุปปาตญาณ	106, 323
จักขุวิญญาน	267, 268, 356	จลลวรรค	75
จักขุวิญญานธาตุ	348	จุพนินทเทส	75
จักขุสัมผัส	266, 272	เจตีย์	289
จักขุสัมผัสสชาเวทนา	113, 266	เจตีย์ 4	141
จักร 4	140	เจตนา	355
จักรพรรดิ	142, 287, 339	เจตนา 6	263
จักรวรรดิวัตร 5, 12	339	เจตนากาย	263
จาณะ	67, 139, 183, 197, 249, 292	เจตนาสัมปทา	190
จาคสัมปทา	191, 229	เจตสิก	157, 216

เจตสิก 52	355	ชีพ, ชีวะ	337
เจตสิกทุกข์	16	ชีวิตรูป 1	40, 359
เจตสิกเวทนา	110	ชีวิตินทรีย์	40, 349, 355
เจตสิกสุข	52		
เจโตปริยญาณ	274, 297	ฌาน	8
เจโตวิมุตติ	43, 252	ฌาน 2	7
โจริภริยา	282	ฌาน 2 ประเภท	8
		ฌาน 4	9, 227, 344
ฉกามาพจรสวรรค์	270	ฌาน 5 (ปัญญาจกนัย)	9, 356
ฉพีภิญญะ	62	ฌาน 8	10, 299
ฉันทะ	37, 213, 355	ฌานจิต 67	356
ฉันทสัมปทา	2, 280	ฌานปัจฉัย	350
ฉันทาคติ	196	ฌานปัญญาจกนัย	9
ชนกกรรม	338	ฌานลาภี	252, 253, 254, 322
ชรตา	40	ฌานาภิสังกิเลสภิญญา	323
ชราธัมมตา	247		
ชรามรณะ	340	ญาณ	328
ชลาพุชะ	171	ญาณ 3¹	72
ชวณะ	343	ญาณ 3²	73
ชาคริยานุโยค	128	ญาณ 3³	106
ชาดก	75, 302	ญาณ 16	345
ชาตกำ	302	ญาณจริต	262
ชาตรูป	359	ญาณทัสสนะ	73, 184
ชาตรูปพรชตปฏิบัติคฤหา เวรมณี	242	ญาณทัสสนะมีปริวัฏฐี 3	73
ชาตสถาน	188	ญาณทัสสนวิสุทธิ	285
ชาติ	340	ญาณวิปยุตต์	356
ชาติประเภท (จิต)	356	ญาณสังวร	243
ชินณะ	83, 84, 150	ญาณสมปยุตต์	356
ชินณปฏิบัติสังฆรณา	138	ภาตกานฉจ สงคโท	353
ชินสาสน์	302	ญาตปริญญา	92
ชีวหา	40, 266, 276	ญาตัตถจริยา	96
ชีวหาทวาร	78	ญาตพิส	232
ชีวหาธาตุ	348	ฌายปฏิบัติปโน	307
ชีวหาวิญญาณ	266, 268, 356		
ชีวหาวิญญาณธาตุ	348	ฐานาฐานญาณ	323
ชีวหาสัมผัส	266, 272	ฐานะ	227
ชีวหาสัมผัสสชาเวทนา	113, 266	จิตตัสส อภยตตต ปญญาติ	117
ชีวหินทรีย์	349		

ดาวดิ่งส์	270, 351	เตวิชชะ	62
ดุสิต	270, 351	ไตรตรีงส์	270
ดูการละเล่น	200	ไตรปิฎก	75
		ไตรลักษณ์	47, 76, 86 , 107, 311
ตติยฌาน	9	ไตรวิภูฏ์	105
ตติยฌานภูมิ 3	351	ไตรสรณะ	116
ตติยชฎานกุสลจิตต์	356	ไตรสรณคณ, ไตรสรณาคณ	116
ตถาคต	143, 337	ไตรสิกขา	124 , 204, 293
ตถาคตพล 10	180		
ตถาคตพลญาณ 10	323	ถัมภะ	347
ตถาคตโพธิสัตถา	181	ถีนะ	318, 355
ตถาคตสาวก	142	ถีนมิทระ	225
ตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า	142	อุปารหบุคคล 4	142
ตหังคนิโรธ	224	เถรคาถา	75/2.5
ตหังคปหาน	224	เถรธรรม 10	322
ตทาลัมพะนะ	343	เถรีคาถา	75/2.5
ตปะ	326	เถโร รตตญญ	322
ตโป จ	353		
ตรัสรู้	188	ทตวา อตตมโน โหติ	300
ตรุณวิปัสสนา	285, 328	ทหํ จิตตํ ปสาเทติ	300
ตทุกเหตุ	317	ทมะ	123, 139
ตัญหา	91, 340	ทรรพย์จัดสรรเป็น 4 ส่วน	163
ตัญหา 3	74 , 204, 357	ทวัตติงสาการ	147
ตัญหา 6	264 , 266, 357	ทวาร 3	77
ตัญหา 108	357 , 359	ทวาร 6	78
ตัญหากาย	264	ทวิปัญจวิญญานจิต	348
ตัญหาปณิธิ	107	ทวิหิ กมมํ ปโยชเย	163
ตัญหาวิจริต	357	ทศชาติ	325
ตัตตรมัชฌัตตตา	355	ทศบารมี	325
ต่าหนี	252	ทศพล	180
ติดการพนัน	200	ทศพลญาณ	323
ติดสุราและของมีเมา	200	ทศพิธราชธรรม	326
ติดถายตนะ	101	ทศศีล	242
ติรัจฉานโยนิ	198, 351	ทหระ	84
ติरणปริญญา	92	ทักขินาวิสุทธิ 4	143
เตจีวริกังคะ	342	ทกขิเณยโย	307
เตโชกลิน	315	ทักขิเณย	259
เตโชธาตุ	39, 146, 147, 148	ทักขิเณยบุคคล 2	55

ทักษิณายบุคคล 7	63	ทิวลิปสามัญญาตา	273
ทักษิณายบุคคล 8	57	ทิวลิป อุกุ กโรติ	221
ทักษิณายคคิ	131	ทิวลิปชุกัมม	89
ทักษิณายทิต	265	ทิวลิปปาทาน	214
ทนต์ธาภิณญา	154	ทิวลิปโสมะ	215
ทนต์วา อตตมโน โหติ	300	ทิวลิปจักชุ	217, 274, 297
ทนต์สนะ	343	ทิวลิปจักชุณญาณ	106
ทนต์สนานนุตตริยะ	126, 127	ทิวลิปสมบัตติ	114
ทนต์	123, 186, 229, 239, 325, 326	ทิวลิปโสต	274, 297
ทนต์ 2¹	11	ทิต 6	200, 265
ทนต์ 2²	12	ทิตมนิกาย	75
ทนต์กถา	246	ทิตสุด 2	15
ทนต์มัย	88, 89	ทิตชุก	1, 174, 204, 205, 296, 340
ทนต์สมบัตติ 3	115	ทิตชุก 2	16
ทนต์ญจ	353	ทิตชุก อริยสจจ ปริณญะยัย	205
ทนต์ยก	143	ทิตชุกตา	76, 107
ทนต์สงคท	353	ทิตชุกตา 3	79
ทนต์สิกรียา	282	ทิตชุกทิตชุกตา	79
ทนต์ฐธรรมเวทนียกรรม	338	ทิตชุกนโรช	204
ทนต์ฐธรรมสุทวิหาร	184	ทิตชุกนโรช อณญาณ	208, 209
ทนต์ฐธรมมิกัตถะ	3, 132, 144	ทิตชุกนโรช อริยสจจ สจจิกาทพพ	205
ทนต์ฐธรมมิกัตถปรโยชน	144	ทิตชุกนโรชคามินียา ปฏิปทาย อณญาณ	208, 209
ทนต์ฐธรมมิกัตถสังวัตตนิกรธรรม 4	144	ทิตชุกนโรชคามินิปฏิบัติทา	204
ทนต์ฐธรมมิกาน อาสวาน สวาราย	327	ทิตชุกนโรชคามินิ ปฏิปทา อริยสจจ ภาเวตพพ	205
ทนต์ฐาสวะ	137	ทิตชุกลักษณะ	47
ทนต์ฐิต	91, 288, 318, 329, 355	ทิตชุกเวทนา (ดู เวทนา 5 ด้วย)	111
ทนต์ฐิต 2	13	ทิตชุกสมุทัย	204
ทนต์ฐิต 3	14	ทิตชุกสมุทเย อณญาณ	208, 209
ทนต์ฐิตคตวิปยุตต	356	ทิตชุกสมุทโย อริยสจจ ปทาทพพ	205
ทนต์ฐิตคตสมยุตต	356	ทิตชุกสหคต	356
ทนต์ฐิตนิชฌานกขนติยา	317	ทิตชุกษา	86
ทนต์ฐิตปัตตะ	63	ทิตชุกษานุปัสสนา	107
ทนต์ฐิตยา สุปปฏิวิททา	231	ทิตชุกชินทริย	349
ทนต์ฐิตโยคะ	170	ทิตชุกเช อณญาณ	208, 209
ทนต์ฐิตวิบัติ	175	ทิตชุกษา ปฏิปทา ชิปปาภิณญา	154
ทนต์ฐิตวิปลาส	178	ทิตชุกษา ปฏิปทา ทนต์ธาภิณญา	154
ทนต์ฐิตวิสุทติ	285	ทิตชุกคตติภัย	229
ทนต์ฐิตสัมปทา	2, 280	ทิตชุกคตติ	351

ทุจจริต 3	80	ธรรม 2²	20
ทุติยฉาน	9	ธรรม 2³	21
ทุติยฉานภูมิ 3	351	ธรรม 2⁴	22
ทุติยฉานกุสลจิตต์	356	ธรรม 3	85
ทุมมกฺกนํ ปุคฺคลาณํ นิคฺคทาย	327	ธรรม 4	206
เทพ	284, 312	ธรรม 5	238, 239
เทพ 3	82	ธรรมของอุบาสกปทุม	259
เทวดา (ความหมาย)	232	ธรรมของอุบาสกรัตน์	259
เทวดานุสติ	335	ธรรมชั้น 5	218
เทวดาพลี	232	ธรรมคุณ 6	306
เทวทูต 3	83	ธรรมคุ้มครองโลก 2	23
เทวทูต 3, 4	150	ธรรมจริยา 10	320
เทวทูต 5	84	ธรรมจักร	188, 287
เทวปุตตมาร	234	ธรรมเจดีย์	141
เทวโลก	103	ธรรมฐิติญาณ	285
เทวสมบัติ	114	ธรรมทัศนะ	255
เทศนา 2¹	17	ธรรมทาน	11, 229
เทศนา 2²	18	ธรรมทำให้งาม 2	24
เทศนา 4	17	ธรรมที่พระพุทธเจ้าเห็นคุณประจักษ์ 2	65
เทศนาวิธี 4	172	ธรรมเทศกธรรม 5	219
เทียวกกลางคีน	200	ธรรมธาตุ	348
โทมณัส	1, 112, 340, 358	ธรรมนิยาม	76, 223, 340
โทมณัสสสทคต	356	ธรรมนิยาม 3	86
โทมณัสสินทริย	349	ธรรมบท	75
โทสะ	4, 68, 318, 347, 355	ธรรมบูชา	30
โทสจจริต	262	ธรรมปฏิสันถาร	31
โทสมูลจิต 2	356	ธรรมประมาณ	158
โทสัคคิ	130	ธรรมปริเยสนา	33
โทสาคติ	196	ธรรมเป็นโลกบาล 2	23
ไทยธรรมสมบัติ	115	ธรรมเป็นเหตุให้สมหมาย 4	192
		ธรรมไพบุลย์	44
ชตรฐุ	270	ธรรมมีอุปการะมาก 2	25
ชตา	231	ธรรมมีอุปการะมาก 4	140
ชนานุประทาน	339	ธรรมมีอุปการะมาก 7	279
ธรรม*	35, 75, 166, 277, 294, 295, 302	ธรรมมีอุปการะมาก 10	324
ธรรม 2¹	19	ธรรมฤทธิ	42
		ธรรมสงเคราะห์	49
		ธรรมสมาทาน 4	145

* คำนำหน้าด้วย ธรรม- ถ้าไม่มี ให้ดูที่ ธรรม-

นาถกรณธรรม 10	324	นิวารณ์ 5	225
นาคัตตลัญญา	298	นิวาโต จ	353
นาคาธาตัญญา	323	นิสสยปัจจาย	350
นาคานิมุตติกัญญา	323	นิสสยสัมปันโน	95
นาม	216	นิสสยาจารย์	211
นามธรรม	345	นิสสรณนิโรธ	224
นามบัญญัติ	28	นิสสัย 4	159
นามรูป	340	นิสสัยสัมบัน	202
นามรูปปริจเจทญาน	92, 345	นี่ตตะ	64
นาย	265	นีลกลิน	315
นิกันติ	328	เนกขัมมะ	325
นิจศีล	238	เนกขัมมวิตก	69
นิตเทส	75/2	เนกขัมมลังกัปปี	293
นินทา	296	เนกขัมมลิต	358
นินปปริยายสุทธิ	54	เนกขัมมานิสังสกถา	246
นิพพาน	109, 157, 204, 216, 295, 306, 310, 311, 332	เนคมชานบท	339
นิพพาน 2	27	เนยยะ	153
นิพพานบท	352	เนยยัตตะ	64
นิพพานสมบัติ	114	เนวลัญญาบาลัญญาตนะ	207, 284, 298, 312
นิพพานสัจฉิกิริยา	353	เนวลัญญาบาลัญญาตนะกุสัจจัตถ์	356
นิพพิทาญาน, นิพพิทานุปัสสนาญาน, นิพพิทานุปัสสนาญาน	311	เนวลัญญาบาลัญญาตนะภูมि	351
นิมมานรดี	270, 351	เนลัทธิกังคะ	342
นิमित, นิमितต์ 3	87	โน จฏฐาเน นีโยชเย	278
นิमित 4	150	บัณฑาร	356
นียยานิกธรรมเทศนา	180	บรรพชา ๑ บรรพชา	
นियาม 5	223	บรรพชาจารย์	211
นिरยะ	198, 351	บรรพชิต	289
นिरัคคัพพะ	187	บริการรมนิमित	87
นिरามิสสุข	53	บริการรมภาวนา	99
นिरูตติปฏิสัมภิทา	155	บริโภาคเจตีย์	141
นิโรธ	204, 205, 295	บริษัท 4¹	151
นิโรธ 5	224	บริษัท 4²	152
นิโรธสมาบัติ	119, 313	บั้งสุกุลจิวร	159
นิโรธวาร	340	บัญญัติ 2, 6	28
นิโรธสัจจ์	204, 340	บารมี 10	325
นิโรธสญญา	331	บ่าว	265
		บิณฑบาต	159

บุคคล 4	153	ปฏิโลมปฏิจจสมุปบาท	340
บุคคลหาได้ยาก 2	29	ปฏิเวธสังฆกรรม	121
บุคคลลาธิษฐาน	17	ปฏิสนธิ	343
บุญกิริยาวัตถุ 3	88	ปฏิสังขรณ์	254
บุญกิริยาวัตถุ 10	89	ปฏิสังขานาณ = ปฏิสังขานุปัสสนาณาน	
บุตร 3	90	ปฏิสังขานุปัสสนาณาน	311
บุตรธิดา	265	ปฏิสันถาร 2	31
บุตรภรรยา	265	ปฏิสันถารคารวตา	261
บุพการี	29	ปฏิสัมภัทปปัตตะ	62
บุพนิมิตแห่งมรรค 7	280	ปฏิสัมภิตา 4	155
บุพภาคของการศึกษา	34	ปฏิสัมภิตามัคค์	75
บุชา 2	30	ปฐมฌาน	9, 284, 298
เบญจกัลยาณธรรม	239	ปฐมฌานภูมิ 3	351
เบญจขันธ์	216, 357	ปฐมฌานกุสลจิตต์	356
เบญจธรรม	239	ปฐมเทศนา	188
เบญจศีล	238	ปฏิวิกลิน	315
		ปฏิวิธาคู	39, 146, 147, 148
ปภินณกเจตสิก 6	355	ปณัตต์ เทติ	300
ปภินณกอกุศลเจตสิก 10	355	ปทปรมะ	153
ปฏิกุลมณสิการ	182	ปธาน 2	32
ปฏิคาหก	143	ปธาน 4	156
ปฏิฆะ	288, 329, 330	ปธานสูมี	355
ปฏิฆสัณญา	298	ปปัญจะ, ปปัญจธรรม 3	91
ปฏิฆสัสมปยุตตจิต 2	356	ปมาณิก 4	158
ปฏิฆสมปยุตต์	356	ปมาทะ	347
ปฏิจจสมุปบาท	105, 120, 129, 185, 340	ปิโยควิบัติ	176
ปฏิบัติบูชา	30	ปิโยคสมบัติ	177
ปฏิบัติศาสนา	51	ปิโยคาภิสังขาร	185
ปฏิปทา 4	154	ปรโตโฆสะ	34
ปฏิปทาญาณทัสสนวิสุทธิ	285	ปรนนิมิตวสวัตดี	270, 351
ปฏิปทานุตตรियะ	126	ปรมัตถะ	132
ปฏิปัตตีสัทธิธรรม	121	ปรมัตถกถา	18
ปฏิปัสสัทธิโรธ	224	ปรมัตถเทศนา	18
ปฏิภาคนิมิต	87	ปรมัตถธรรม 4	157, 216, 356
ปฏิภาณปฏิสัมภิตา	155	ปรมัตถบารมี	325
ปฏิรูปเทสวาสะ	140	ปรมัตถสังจจะ	50
ปฏิรูปเทสวาโส จ	353	ปรหิตปฏิบัติ	304
ปฏิโลมเทศนา	340	ประชุมเนื่องนิตย	289, 290

ประมาณ 4	158	พหาน 5	224
ประโยชน์จากโคกทรัพย์ 5	232	พหานปราบ	156
ประสูติ	188	พหานปริญญา	92
ปรัดตะ	133	พหานภานรามตา	203
ปรอมปราบ	317	พหานวินัย	243
ปราโมทย์	220	พหานสัญญา	331
ปริจจาคะ	326	ปักคาหะ	328
ปริจเจทรูป 1	40, 359	บังสุกุลิ๊งคะ	342
ปริญญา	205, 206	ปัจฉยปริคคหญาณ	92, 345
ปริญญา 3	92	ปัจฉยการ 12	105, 340
ปริญญาไฉยธรรม	206	ปัจฉยเวกชนญาณ	345
ปริณตโมชี	250	ปัจฉยตต เวทิตพโพ วิญญูหิ	306
ปริตตสุภา	351	ปัจฉย 4	159, 203
ปริตตตภา	351	ปัจฉย 24	350
ปริเทวะ	340	ปัจฉยนิลิต	342
ปรินิพพาน	188	ปัจฉยปัจฉยเวกชน	243
ปรินิพพุตสถาน	188	ปัจฉยสันนิลิตศีล	160
ปริจุฉา	339	ปัจฉยสัมปทา	190
ปริमितปานโมชานา	138	ปัจฉยให้เกิดสัมมาทิฎฐิ 2	34
ปริยัติธรรม	306, 332	ปัจจุบัน	340
ปริยัติศาสนา	51	ปัจจุบันเหตุ	340
ปริยัติลัทธิธรรม	121	ปัจจุบันนังสัญญาณ	72
ปริยายทลสาวิ	219	ปัจเจกพุทเจ้า	142
ปริยายสุทธิ	54	ปัจฉาชาตปัจฉย	350
ปริเยสนา 2	33	ปัจฉิมทิศ	265
ปริวัณณ 3	73	ปัญจกัษณาน	9, 356
ปริวาร	75	ปัญจกนัย	9
ปริสสารัชชกัษ	229	ปัญจทวาราวัชชณะ	343, 348, 356
ปริสัณญาตา	287	ปัญจจมนาน	9
ปลาสะ	347	ปัญจจมนานกุสลจิตต์	356
ปวิเวก	294	ปัญจวิญญาณฐาน	343
ปวิเวกกถา	314	ปญญา	324
ปลังสา	296	ปัญญา	37, 67, 124, 183, 197, 204, 228,
ปลนนาน ภิโยภาวาย	327		237, 249, 251, 292, 301, 325, 346
ปลาทรูป 5	40, 359	ปัญญา 3	93
ปหาดััพพธรรม	205	ปัญญาภกถา	314
ปหานะ	205, 206	ปัญญาขันธ	218
พหาน 3	224	ปัญญาคุณ	305, 308

ปัญญาจักขุ	217	ปาณาติปาตา เวรมณี	238, 240, 319
ปัญญาปนบัญญัติ	28	ปาปณิกธรรม 3	95
ปัญญาปนโต ปญตติ	28	ปาปณิกังคะ	95
ปัญญาปิยบัญญัติ	28	ปาปมิตตะ	199
ปัญญาปิยตตะ ปญตติ	28	ปาปา, อารตี วิรตี	353
ปัญญาพละ	229, 230	ปาปิจฉา	308
ปัญญาภาวนา	37	ปาพจน์ 2	35, 75
ปัญญาวิมุต	62, 63	ปาราชิก	75
ปัญญาวิมุตติ	43, 252	ปาริจริยานุตตริยะ	127
ปัญญาวุฒิ	179	ปารีสุธศีล 4	160, 285
ปัญญาวุฒิธรรม 4	179, 193	ปาสาทีโก	322
ปัญญาสัมปทา	191, 229	ปาหุเนยโย	307
ปัญญินทรีย์	63, 349, 355	ปิฎก 3	75
ปัญญินทรีย์เจตสิก	355	ปิฎกสมปทาเนน	317
ปฐฐาน	75	ปิณฑปาตปฏิสังยุตต์	342
ปฐชิตานญจ เสวนา	353	ปิณฑปาตสันโดษ	203
ปัตตปิณฑิกังคะ	342	ปิณฑปาตักังคะ	342
ปัตตทานุโมทนาเมย	89	ปิณฑยาโลปโกชณะ	159
ปัตตทานเมย	89	ปิตติวิสัย	198, 351
ปัพพชิตะ	150	ปิตุฆาต	245, 275
ปัพพชิตปธาน	32	ปิยकर्ण	273
ปัพพชิตอภิณหปัจจเวกชน 10	248	ปิยวิภาวตา	247
ปัพพชชา	123	ปิยรูป สาดรูป 6 × 10	266
ปัพพชชาจารย์	211	ปิยวาจา	186, 229
ปัสสัทธิ	220, 281, 328	ปิโย	278
ปัสสาส	346	ปิสุณ วาจ ปหาย ๆเปฯ	320
ปากกาล	338	ปิสุณาวาจา	321
ปากทานปริยาย	338	ปิสุณาย วาจา เวรมณี	319
ปาจิตตियะ	75	ปีตกลิน	315
ปาฏิบุคลิกทาน	12	ปีติ	9, 220, 281, 328, 355
ปาฏิบุคลิกทา ทกฺขินา	12	ปีติ 5	226
ปาฏิโมกข์ (ปาติโมกข์)	75, 160, 222, 243, 252, 254, 322, 344	ปีติสุเขกคตาสหิต	356
ปาฏิโมกข์สังวร (ปาติโมกข์สังวร)	222, 243	บุคคลปโรบัญญัติ	291
ปาฏิโมกข์สังวรศีล (ปาติโมกข์สังวรศีล)	160	บุคคลบัญญัติ	75
ปาฏิหาริย์ 3	94	บุคคลสัปปายะ	286
ปาณาติบาต	137, 321	บุคคลัญญุต	287
ปาณาติปาต ปหาย ๆเปฯ	320	บุคคลาปเทศ	166
		บุญญาภิสังขาร	129

ปุตตทวารุสส สงคโธ	353	ผัสสะ 6	272
ปุตตตสงคห	353	ผัสสาหาร	212
ปุถุชน	345, 351	พุกุจสส โลกธมเมเท จิตตํ น กมปติ	353
ปุถุชนกัปปโลกธรรม	296	ผุสนะ	343
ปุพพเปตพลี	232	โผฏฐัพพะ	6, 40, 266, 277
ปุพพพุนตาปรนุเต อญญาณ	209	โผฏฐัพพัตถนหา	264, 266
ปุพพพุนเต อญญาณ	209	โผฏฐัพพชาตุ	348
ปุพเพกตปุญญาตา	140	โผฏฐัพพวิจาร์	266
ปุพเพกตวาห	101	โผฏฐัพพวิตก	266
ปุพเพกตเหตุวาห	101	โผฏฐัพพสัจญเจตนา	263, 266
ปุพเพ จ กตปุญญาตา	353	โผฏฐัพพสัจญา	266, 271
ปุพเพนิวาสาณุสสติ	274, 297		
ปุพเพนิวาสาณุสสติญาณ	106, 323	พินัน	200
ปุริตถิมทิต	265	พยาธิตะ	83, 84, 150
ปุริสเมธ	187	พยาธิธัมมตา	247
ปุริสตัดตะ	40	พยาบาท	225, 321, 329, 347
ปุริสินทริย	40, 349	พยาบาทวิตก	70
ปุเรชาติปัจจาย	350	พร 4, 5	227
ปุพุกะ	336	พรหม, พรหมโลก 16	284, 298, 351
ปุชฌีเยสถาน, ปุชฌีเยวัตถุ	289	พรหมจรรย์	241
ปุชา จ ปุชฌียาน	353	พรหมจักร	180
ปุติมุตตตณาส	159	พรหมจารี	250, 290
เปตติวิสัย	351	พรหมปารีสัชชา	351
เปตวัตถุ	75	พรหมปุโรหิตา	351
เปยยวัชชะ	186, 229	พรหมโลก	103
เปรต (ดู สัตตาวาส 7 ด้วย)	198, 284, 351	พรหมวิหาร 4	161, 227
เปรสลาณํ ภิกขุณํ ผาสุวิหาราย	327	พระเจ้าจักรพรรดิ	142, 287, 339
		พระธรรม*	100, 116
พรณานิปีติ	226	พระพุทธเจ้า	100, 116, 142, 287, 290, 337
พรุสวาจา	321	พระพุทธรูป	141
พรุส วาจํ ปหาย ฯเปฯ	320	พระสงฆ์	100, 116, 265
พรุสาย วาจาเย เวรมณี	319	พรหมจริญจ	353
ผล	7	พราหมณ์	173
ผล 4	165, 310, 332	พราหมณคฤหบดี	339
ผลจิต	356	พราหมณบริษัท	152
ผลญาณ	345		
ผลสมังคี	57		
ผัสสะ	340, 355		

* คำนำหน้าด้วย พระ ถ้าไม่มีในที่นี้ ให้ตัดคำว่า พระ ออก แล้วดูในตำแหน่งของคำนั้นๆ

พละ	227	พุทธโอวาท 3	97
พละ 4	229	พุทธัตถจริยา	96
พละ 5	228, 352	พุทธานุมัต	201
พละ 5 ของพระมหากษัตริย์	230	พุทธานุสติ	335
พลกาย	339	พุทธापเทส	166
พลี	289	พุทธิจริต	262
พลี 5	232	พุทธุโธ	303
พหุการธรรม 4	140	เพียรของคฤหัสถ์, ความ	32
พหุการธรรม 7	292	เพียรของบรรพชิต, ความ	32
พหุการธรรม 10	324	แพศย์	173
พหุกรรม	338	โพชฌงค์ 7	281, 352
พหุสุตตา	231	โพธิปักขิยธรรม 37	51, 352
พหุสุตโต	322	ไพบูลย์ 2	44
พหุสูต	231, 251, 252, 253, 254	ภควา	303
พหุสูตมีองค์ 5	231	ภคินีภริยา	282
พัฒนา	37	ภพ (ดู วิโมกข์ ด้วย)	340
पालาน, อเสวนา จ	353	ภพ 3	98
พาหาพละ	230	ภยญาณ, ภยตูปัญฐานญาณ	311
พาหิรายตนะ 6	277	ภยาคติ	196
พาหุสัจจ	324	ภรรยา	265
พาหุสัจจะ	237, 292	ภรรยา 7	282
พาหุสัจจัญจ	353	ภวจักร	105, 340
พีชนิยาม	223	ภวตัณหา	74, 204, 206, 357
พุทธ ดู พระพุทธเจ้า		ภวโยคะ	170
พุทธกิจ	304	ภวาราคะ	288, 330
พุทธคารวตา	261	ภวังคะ	343
พุทธคุณ 2	304	ภवासวะ	135, 136
พุทธคุณ 3	305	ภโวฆะ	215
พุทธคุณ 9	303	ภังคญาณ, ภังคานุปัสสนาญาณ	311
พุทธจริยา 3	96	ภัพพตาธรรม 6	267
พุทธจักขุ	217	ภพพรูปตาย	317
พุทธเจตีย์ 4	141	ภัย 5	229
พุทธบัญญัติ	290	ภัสสปริยันตะ	222
พุทธภาวะ	304	ภัสสสัปปายะ	286
พุทธรูป	141	ภาวนา	205, 206
พุทธลีลาในการสอน 4	172	ภาวนา 2	36
พุทธวงส์	75	ภาวนา 3	99
พุทธวงนะ	302		

ภาวนา 4	37	มนสาณุปกษิตา	231
ภาวนาปธาน	156	มนสิการ	355
ภาวนามยปัญญา	93	มนายตนะ	356
ภาวนามัย	88, 89	มนินทรีย์	349, 356
ภาวนีโย	278	มนุश्य	284, 298, 351
ภาวรูป 2	40, 359	มนุश्यธรรม	238
ภาวิต 4	37	มนุश्यโลก	103
ภาวิตกาย	37	มนุश्यสมบัติ	114
ภาวิตจิต	37	มโน (ดู ปิยรูป สัตรูป ด้วย)	276, 356
ภาวิตปัญญา	37	มโนกรรม	66
ภาวิตศีล	37	มโนกรรม 3	319, 320, 321
ภาวิตัตต์	280	มโนทวาร	77, 78
ภาเวตัพพธรรม	36, 206	มโนทวาราวชชนะ	343
ภิกขุณีวิภังค์	75/1ก	มโนทวาราวชชนะ	356
ภิกขุวิภังค์	75/1ก	มโนหุจริต	80
ภิกขุอธิหานิยธรรม 7¹	290	มโนธาตุ	348
ภิกขุอธิหานิยธรรม 7²	291	มโนเมยิทธิ	297
ภิกษุณีบริษัท	151	มโนวิญญาณ	266, 268
ภิกษุบริษัท	151	มโนวิญญาณธาตุ	348
ภูตกลิณ 4	315	มโนสังขาร	120
ภูตรูป	38, 39, 146	มโนสังขารเจตนาหาร	212
ภูมิมิ	284	มโนสัมผัส	266, 272
ภูมิมิ 4	162	มโนสัมผัสสชาเวทนา	113, 266
ภูมิมิ 4, 31	351	มโนสุจริต	81
ภูมิมิประเภท (จิต)	356	มรณะ	340
ภาสัช	159, 203	มรณธัมมตา	247
โภคะ	227	มรณภัย	229
โภคผละ	230	มรณสติ	335
โภควิภาค 4	163	มรรค	7, 204, 205, 241
โภคสุข	192	มรรค 4	164, 310, 332
โภคอาทิสะ, โภคาทิสะ 5	232	มรรคปัจฉัย	350
โภชนลัปปายะ	286	มรรคภาวนา	352
โภชนเนมัตตัญญูตา	128	มรรคมืองค์ 8	293, 352
		มรรคสมังคี	57
มงคล	259	มละ 9	308
มงคล 38	353	มหากิริยาจิต 8	356
มตะ	83, 84, 150	มหากุศลจิต 8	356
มทะ	347	มหานิทเทส	75

มหาปกรณ	75	มานะ 9	309
มหาปเทศ 4¹	166	มานัส	356
มหาปเทศ 4²	167	มายา	308, 347
มหาพรหมา	351	มาร 5	234
มหาภูต 4	38, 39 , 146	มารดาบิดา	265
มหาภูตรูป 4	39, 359	มาลาคนธ ฯเปฯ วิภูสณฺฏจานา เวมณี	242
มหาชัย 5	187	มา อหุสฺสเวน ฯเปฯ	317
มหาราช 4	270	มิคปักษี	339
มหาวรรค	75	มิจฉัตตะ 10	334
มหาวิบาก 8	356	มิจฉากัมมันตะ	334
มหาวิบากจิต 8	356	มิจฉาญาณ	334
มหาวิมังค์	75/1ก	มิจฉาทิฏฐิ	34, 308, 321, 334
มหาสงฆ์	254, 255	มิจฉาวณิชชา 5	235
มักขะ	308, 347	มิจฉาวาจา	334
มักน้อย	294	มิจฉาวายามะ	334
มักคจิต 4	356	มิจฉาวิมุตติ	334
มักคญาณ	345	มิจฉาสติ	334
มักคสมังคี (ดู มรรคสมังคี)		มิจฉาสมาธิ	334
มักคังคะ	293	มิจฉาลังกับปะ	334
มักคามักคญาณทัสสนวิสุทธิ	285, 328	มิจฉาอาชีวะ	334
มังสัจักขุ	217	มิตรเทียม 4	168
มังสวณิชชา	235	มิตรแท้ 4	169
มัจจุมาร	234	มิตรเนาะประโยชน์	169
มัจฉริยะ	308, 330, 347, 355	มิตรปฏิรูปก์ 4	168
มัจฉริยะ 5	233 , 257	มิตรมีน้ำใจ	169
มชฺชปานา จ สญฺญโม	353	มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์	169
มชฺชวณิชชา	235	มิตรสหาย	265
มชฺชฌมินิกาย	75	มิตรอุปการะ	169
มชฺชฌมาปฏิปทา	15, 204, 293	มิทระ	355
มัตตัญญุตตา	287	มูญฺจิตุกัมยตาญาณ	311
มัททวะ	326	มูทิตา	161, 355
มันทกุมาร	84	มูทูตา	40
มาฆบุชา	97	มูสาวาท	137, 308, 321
มาตาปีตอุปฏฐาน	123	มูสาวาท ปหาย ฯเปฯ	320
มาตาปีตอุปฏฐาน	353	มูสาวาทา เวมณี	238, 240, 319
มาตาริยา	282	มูล 2	340
มาตุฆาต	245, 275	มูลเหตุแห่งการบัญญัติพระวินัย 10	327
มานะ	91, 288, 318, 329, 330, 347, 355	เมตตา	67, 161, 325

เมตตากายกรรม	273	รากค์คิ	130
เมตตามโนกรรม	273	ราชธรรม 10	326
เมตตาและกรุณา	239	ราชพลี	232
เมตตาวจีกรรม	273	ราชสังคหวัตถุ 4	187
เมถุนสังโยค 7	283	รุกขมูลเสนาสนะ	159
โหมหจิต 2	356	รุกขมูลิ๊งคคะ	342
โหมหะ	4, 68, 318, 355	รูป, รูปะ	6, 40, 157, 216, 266, 277, 298
โหมหจิต	262	รูป 2¹, 28	38
โหมหมูลจิต 2	356	รูป 2²	41
โหมหคคิ	130	รูป 28	38
โหมหาคติ	196	รูปชั้น์	216
		รูปณาน 4	7, 8, 9 , 10, 299, 313
ยกย่อง	256, 257	รูปตังหา	264, 266
ยถาภูตญาณ	285	รูปธรรม	19, 345
ยถาพลสันโดษ	122	รูปธาตุ	348
ยถาลาภสันโดษ	122	รูปประมาณ	158
ยถาสันถติ๊งคคะ	342	รูปพรหม 16	351
ยถาสารูปสันโดษ	122	รูปภพ	98
ยมก	75	รูปราคาะ	329
ยส	296	รูปรูป 18	359
ยักษ์	270	รูปโลก	103
ยามา	270, 351	รูปวิจาร	266
โยคะ 4	170	รูปวิตก	266
โยคพหุโล	269	รูปวิปาก 5	343
โยนิ 4	171	รูปลัญเจตนา	263, 266
โยนิโสมนสิการ	2, 34, 179, 193	รูปลัญญา	266, 271
โยนิโสมนสิการสัมปทา	280	รูปปปมาณิกา	158
		รูปสุส กम्मญตตา	40
รส, รสะ	6, 40, 266, 277	รูปสุส ชรตา	40
รสตังหา	264, 266	รูปสุส มุหุตตา	40
รสธาตุ	348	รูปสุส ลหุตตา	40
รสวิจาร	266	รูปสุส สนตติ	40
รสวิตก	266	รูปสุส อนิจจตา	40
รสลัญเจตนา	263, 266	รูปสุส อุปจย	40
รสลัญญา	266, 271	รูปาวจร	8
รตตญญ	322	รูปาวจรกิริยาจิต 5	356
รัตนตรัย	100, 116	รูปาวจรกุสลจิต 5	356
ราคจิต	262	รูปาวจรจิต 15	356

รูปาวจรภูมิ 16	162, 351	โลกุตตรธรรม	20, 306
รูปาวจรวิปากจิต 5	356	โลกุตตรธรรม 9, 46	310, 332
รูปาวจรสมาธิ	99	โลกุตตรภูมิ	162, 351
รูปิโน ฌมมา	19	โลกุตตรวิปากจิต 4 (20)	356
ฤทธิ์ 2	42	โลภะ	4, 68, 318, 355, 359
ลหุตา	40	โลภมูลจิต 8	356
ลักษณะรูป 4	40, 359	โลहितกะ	336
ลักษณะรูปนิชฌมาน	7	โลहितกสิณ	315
ลักษณะตัดสินธรรมวินัย 7	295	โลहितุปบาท	245, 275
ลักษณะตัดสินธรรมวินัย 8	294	วจนกขโม	278
ลัทธินอกพุทธศาสนา 3	101	วจสา ปริจิตา	231
ลามก	296	วชิกรรม	66
ลามกัจฉริยะ	233, 257	วชิกรรม 4	241, 319, 320, 321
ลามกานุตตริยะ	127	วชิหวาร	77
ลีลาการสอน 4	172	วชิหุจริต	80
ลูขประมาณ	158	วชิบรม	168
ลูขัปปมาณิกา	158	วชิวิญญูติ	40
เลื่อมใส	256	วชิสังขาร	119, 120
โลก (เที่ยง ไม่เที่ยง ฯลฯ)	337	วชิสุจริต	81
โลก 3¹	102	วณิชชา 5	235
โลก 3²	103	วชกาภริยา	282
โลก 3³	104	วรณะ	227, 248
โลกธรรม 8	296	วรณะ 4	173
โลกธมเมหิ	353	วรณกสิณ 4	315
โลกนาถ	304	วโย ปญญาติ	117
โลกบาล 4	270	วสวัตดี	270
โลกบาลธรรม 2	23	วชชือปหานิยธรรม 7	289
โลกวิทู	303	วัฏฏะ 3	104, 340
โลกัตถจริยา	96	วัชฌิ หรือ วัชฌิ หรือ วุชฌิ 5	249
โลกาธิปไตย	125	วัฒน मुख 6	201
โลกียญาณ	345	วันณะ	227, 277
โลกียธรรม	20	วันณมัจฉริยะ	233, 257
โลกียภูมิ	162, 351	วตตะตา จ	278
โลกียอภิญา	63, 274	วตตุกาม	5
โลกุตตรกุศลจิต 4 (20)	356	วตตุประสงค์การบัญญัติวินัย 10	327
โลกุตตรจิต 8 (40)	356	วตตุลัมปทา	190
โลกุตตรญาณ	345	วตตรปฏิบัติ	251

วาจา, สุภาสิตา จ ยา	353	วิญญาณาหาร	212
วาจาเปยยะ	187	วิตก	9, 355
วาชเปยยะ	187	วิตก 6	266
วโยกลิณ	315	วิตกจริต	262
วโยธาตุ	39, 146, 147, 148	วิตกกวิจารณ์สูเขกคตาสหิตัง	356
วิกข์มภนโรธ	224	วิธีปฏิบัติต่อทุกข์-สุข 4	174
วิกข์มภนปทาน	224	วิฐุโร	95
วิกขยิตกะ	336	วินัย	35, 75, 166, 167, 243, 294, 295
วิกขิตตกะ	336	วินัย 2	243
วิการรูป 3, 5	40, 359	วินัยปิฎก	75
วิกาลโภชนา เวมณี	240	วินยานุคคหาย	327
วิคตปัจจัจย	350	วินโย จ สุลิกขิตโต	353
วิจฉิททกะ	336	วินิปาติกะ	284, 312
วิจารณ์	9, 355	วินิลกะ	336
วิจารณ์ 6	266	วิบัติ 4¹	175
วิจารณ์ปีติสูเขกคตาสหิตัง	356	วิบัติ 4²	176
วิกิกิจฉา	225, 288, 318, 329, 330, 355	วิปจิตัญญู	153
วิกิกิจฉาสมปยุตตัง	356	วิปยุตตปัจจัจย	350
วิเจยย เทติ	300	วิปริณามทุกขตา	79
วิชชมานบัญญัติ	28	วิปริตมนสิการ	359
วิชชา 3	106	วิปลาส, วิปลาส 4	178
วิชชา 8	297	วิปลาสนิมิต	107
วิชชาจรณสมปนโน	303	วิปัสสนา	7, 47, 346
วิชชาภาคยธรรม	36	วิปัสสนาญาณ 9	285, 297, 311 , 345
วิชชามาเนนวิชชมานบัญญัติ	28	วิปัสสนาญาณ 10	311
วิชชามาเนนอวิชชมานบัญญัติ	28	วิปัสสนาฐานะ	26
วิญญัตติรูป 2	40, 359	วิปัสสนาภาวนา	36
วิญญาณ	340, 356	วิปัสสนายานิก	61
วิญญาณ 6	266, 268	วิปัสสนูปกิเลส 10	285, 328
วิญญาณกลิณ	315	วิปากจิต 36 (52)	356
วิญญาณกิจ 14	343	วิปากจิตตัง	356
วิญญาณชั้น	216, 356	วิปากปัจจัจย	350
วิญญาณฐิติ 7	284	วิปากวัฏฏ์	105
วิญญาณธาตุ	148, 149	วิปากสัทธา	181
วิญญาณปวัตติ, วิญญาณปวัตติอาการ	343	วิบุพพะกะ	336
วิญญาณัญญาตนะ	207, 284, 298, 312	วิภาตถะหา	74, 204, 357
วิญญาณัญญาตนะกุสลจิตตัง	356	วิมังค์ (วินัย)	75
วิญญาณัญญาตนะภูมิมิ	351	วิมังค์ (อภิธรรม)	75

วิมังกสา	213	วิสุททธิคุณ	305
วิมานวัตถุ	75/2	วิสุททธิเทพ	82
วิมุตตานุตตตริยะ	126	วิหิงสาวิตก	70
วิมุตติ	227, 252	วุฑฒิธรรม 4	179, 193
วิมุตติ 2	43	วุฑฒิธรรม, วุฑฒิธรรม 5	249
วิมุตติ 5	224, 236	วุฒิมุข	201
วิมุตติกถา	314	วุตตํ เหน้ ภาควตา	302
วิมุตติขันธ	218	เวทนา	340, 355
วิมุตติญาณทัสสนกถา	314	เวทนา 2	110
วิมุตติญาณทัสสนขันธ	218	เวทนา 3	111
วิมุตโต	322	เวทนา 5	112
วิโมกข์ 3	107	เวทนา 6	113, 266, 358
วิโมกข์ 8	298	เวทนา 108	358
วิรุข้	353	เวทนาขันธ	216
วิรตีเจตสิก 3	355	เวทนาเจตสิก 5	359
วิรตี 3	108	เวทนานุปัสสนา, เวทนานุปัสสนาสติปัญญา 182, 346	
วิราคะ	294, 295	เวทนานุปัสสนาจตุกกะ	346
วิราคะ 5	224	เวทลลู่	302
วิราคสญญา	331	เวทพหุโล	269
วิริยะ	213, 228, 281, 325, 355	เวปุลละ 2	44
วิริยนิสิต	342	เวปุลลธรรม 6	269
วิริยปฏิสังยุตต์	342	เวຍยาकरण	302
วิริยพละ	229	เวຍยาวัจจมัย	89
วิริยสังวร	243	เวณณนิย	248
วิริยารมภ	324	เวสสวัณ	270
วิริยารัมภะ	2, 237, 294, 301	เวสารัชชะ 4	180
วิริยารัมภกถา	314	เวสารัชชกรณธรรม 5	237
วิริยินทรีย์	349	เวสารัชชญาณ 4	180
วิรูปักษ์	270	เวห้ปผลา	351
วิรูปหก	270	โฏลู่พพะ, โฏลู่พะ	343, 356
วิเวก 3	109	โฏลู่คคะ 5	224
วิเวก 5	224		
วิสมโลภสุส ปทาน	339	ศรัทธา	183, 237, 249, 259, 292, 301
วิสวณิชา	235	ศรัทธา 4	181
วิสังโยค	294	ศรัทธาไทย	255, 256, 257
วิสัยรูป 4, 5	40, 359	ศาสนา 2	51
วิสุททธิ	92	ศิษย์	265
วิสุททธิ 7	285	ศีล (ดู ลีลา ด้วย)	37, 124, 183, 194, 201, 204,

227, 237, 249, 252, 253, 254, 259, 292, 324,		สมเด็จพระบรม	325
325, 326, 346		สมณะ	346
ศีล 5	238	สมณภวณา	36
ศีล 8	240	สมณยานิก	61, 63
ศีล 8 ทั้งอาชีวะ	241	สมณันตรปัจฉัย	350
ศีล 10	242	สมบัติ 3¹	114
ศีลวิบัติ	175	สมบัติ 3²	115
คูทร	173	สมบัติ 4	177
		สมบัติของอุบาสก 5	259
สกทาคามีผล	165	สมบัติของอุบาสก 7	260
สกทาคามีผลจิตต์	356	สมปัญญา	183
สกทาคามีมรรค	164	สมมติกถา	18
สกทาคามีมคฺคจิตต์	356	สมมติเทพ	82
สกทาคามี	56, 57, 351	สมมติเทสนา	18
สกทาคามี 3, 5	59	สมมติสังจจะ	50
สขีภริยา	282	สมสัทธา	183
สงเคราะห์	273	สมสীลา	183
สจิตตปริโยทปน	97	สมันตจักขุ	217
สติ	3, 25, 228, 281, 301, 324, 355	สมาทปนา	172
สตินทรีย์	349	สมาทานวิวัตติ	108
สติปฏิฐาน	346	สมาธิ (ดู พละ 5 ด้วย)	37, 124, 204, 220,
สติปฏิฐาน 4	182, 352		258, 281, 346
สติสังวร	243	สมาธิ 2	45
สติสัมปชัญญะ	184, 239	สมาธิ 3¹	46
สทรรสันโดษ	239	สมาธิ 3²	47
สนธิ 3	340	สมาธิกถา	314
สนิทานธัมมเทสนา	134	สมาธิขันธ์	218
สปทานจาริกังคะ	342	สมาธิทริย์	63, 349
สพรหมจารี	290	สมาธิภาวณา 4	184
สมจาคา	183	สมานสุขทุกข์	169
สมชีวิตา	144	สมานัตตตา	186, 229
สมชวีธรรม 4	183	สมบัติ 8	299
สมณบริษัท	152	สมุจเจทนีโรธ	224
สมณพราหมณ์	265, 339	สมุจเจทปทาน	224
สมณพราหมณ์ปริปุจจา	339	สมุจเจทวิวัตติ	108
สมณานนฺจ ทสฺสน	353	สมุตเตชณา	172
สมโณ โน ครุติ	317	สมุทยวาร	340
สมเด็จพระบรม	325	สมุทัย	204, 205

สยัมภูญาณ	204	สังคหพละ	229
สธนะ 3	100, 116	สังคหวัตถุ 4	186
สธรวพเมธะ	187	สังคหวัตถุของผู้ครองแผ่นดิน 4	187
สธนะ	343	สังคโห, ฌาตกานัญจ	353
สธรีระ	337	สังคโห, ปุตตทวารุส	353
สธนาหุตตริยะ	127	สังฆคตา ทกฺขิณา	12
สธวรรค 6	270	สังฆคารวตา	261
สธวรรคสมบัติ	114	สังฆคณ 9	307
สธวากุขาโต ภควตา ธมฺโม	306	สังฆทาน	12
สธวาคตปาฏิโมกฺโข	322	สังฆบิตร	290
สธสังฆารปรินิพพายี	60	สังฆปริณายก	290
สธชชาติปัจจย	350	สังฆฆาสุตตาย	327
สธเหตุกกามาวจรกิริยาจิต 8	356	สังฆฌา	245, 275
สธเหตุกกามาวจรกุศลจิต 8	356	สังฆสุภุจฺจตาย	327
สธเหตุกกามาวจรวิปากจิต 8	356	สังฆานุสติ	335
สธฟายตนะ	276, 340	สังฆาปเทส	166
สธูปาทิสเสสนิพพาน	27	สังยุตตนิกาย	75
สธูปาทิสเสสนุคคล	27	สังโยชน 7	288
สธักกะ	270	สังโยชน 10¹	164, 329
สธักกายทิฏฐิ	329	สังโยชน 10²	330
สธัคคกถา	246	สังวร 5	243
สธังกิเลส	33	สังวรปธาน	156
สธังชตธรรม	21	สังวรวินัย 5	243
สังชตลักษณะ 3	117	สังวรศีล	243
สังชตสังฆาร	185	สังเวชนียสถาน 4	188
สังฆาเยกํ ฯเปฯ	202	สังสารจักร	105
สังฆาร 2	48	สังเสทชะ	171
สังฆาร 3¹	119	สังจจะ	139, 197, 239, 325
สังฆาร 3²	120	สังจจะ 2	50
สังฆาร 4	185	สังจญาณ	73
สังฆารชั้นธ์	216	สังจจานุโลมิกฺญาณ	311
สังฆารทุกขตา	79	สังจฉิกาทัพพธรรม	206
สังฆารโลก	102	สังจฉิกิริยา	205, 206
สังฆารูปกชาญาณ	311	สังญเจตนา 6	263, 266
สังฆาเป 4	340	สังญเจตนากาย	263
สังคณิ	75/3	สังญญมะ	123
สังคหะ 2	49	สังญญา	284, 312, 355
สังคหะ 4	340	สังญญา 6	266, 271

สัญญา 10	331	สันติ	197
สัญญาพันธ์	216	สันติบาท	352
สัญญาวิปาส	178	สันติระณะ, สันติระณจิต	343, 356
สัญญาเวทยิตนโรธ	119, 298, 313	สันตุมุฏฐิกถา	314
สัตตาวณิชชา	235	สนตุมุฏฐี	324
สัตตักกัซตตุงปรมะ	58	สนตุมุฏฐี จ	353
สัตตาวาส 9	312	สนตุมุฏฐี	2, 294, 353
สัตตาวณิชชา	235	สนตุมุฏฐี	322
สตถา เทวมนุสสุสาน	303	สันทสสนา	172
สัตตถุการวตา	261	สนทิมุฏฐีโก	306
สัตตถุสาสน	166, 294, 295	สัปปาฎิหาริยธัมมเทสนา	134
สัตถ์	337	สัปปายะ 7	286
สัตถ์โลก	102	สัปปายการี	250
สัตทะ	6, 40, 266, 277	สัปปายลัมปชัญญะ	189
สัตทตถัณหา	264, 266	สัปปายมัตตัญญ	250
สัตทชธาตุ	348	สปปริสภมมนุโต	301
สัตทบบัญญัติ	28	สปปริสจินดี	301
สัตทวิจาร	266	สปปุริสทาน 8	300
สัตทวิทก	266	สปปุริสทาน เทติ	301
สัตทสัญญาเจตนา	263, 266	สปปุริสทิมุฏฐี	301
สัตทสัญญา	266, 271	สปปุริสธรรม 7¹	287
สัตทธรรม	1, 2, 34, 352	สปปุริสธรรม 7²	301
สัตทธรรม 3	121	สปปุริสธรรม 8	301
สัตทธรรม 7	301, 344	สปปุริสธรรม 10	320
สัตทธรรม 10	332	สปปุริสธมสมนุคาคโต	301
สทฐมสมนุคาคโต	301	สปปุริสบัญญัติ 3	123
สัทธัมมสวนะ	179, 193	สปปุริสภคตตี	301
สทฐมมภูจิตติยา	327	สปปุริสมนุตี	301
สัทธา (ดู ศรัทธา ด้วย)	228, 355	สปปุริสวาโจ	301
สัทธาจริต	262	สปปุริสสังเสวะ	179, 193
สัทธานุสารี	63	สปปุริสอุปัสยะ	140
สัทธาวิมุต	63	สัพพจิตตสาธารณเจตสิก 7	355
สัทธาสัมปทา	191, 229	สัพพปาปสุส อกรรม	97
สัทธินทรีย์	63, 349	สัพพโลเก อนภริตสญญา	331
สันตลิต	270	สัพพสงฆาเรสุ อนิฏฐสญญา	331
สันโดษ (ดู สันตุมุฏฐี ด้วย)	65, 294	สัพพัญญุตญาณ	217
สันโดษ 3, 12	122	สัพพัตถคามินีปฏิทาญาณ	323
สันตติ	40	สัพพากุสลสาธารณเจตสิก 4	354

สหเพศ สงฆารว ๑เป๑	86	สัมมาสัมพุทธปฏิญญา	180
สัมปชัญญะ	2, 25, 182	สมมาสมพุทโธ	303
สัมปชัญญะ 4	189	สัมมาอาชีวะ	239, 293, 241, 333, 355
สัมปชัญญะ, สัมปชัญญันนะ, สัมปชัญญันนจิต	343, 348, 356	สัสสตทิวฐิ	13
สัมปทา 4	190	สัสสเมธ	187
สัมปทาของอุบาสก	260	สาตถกสัมปชัญญะ	189
สัมปทาคุณ 4	190	สาเถยยะ	308, 347
สัมปยุตตปัจจัจย	350	สาธาณโภคี	273
สัมปรายิกัตถะ	3, 132	สามเณร, สามเณรี	242
สัมปรายิกัตถสังวัตตนิกรรม 4	191	สามัคคีธรรม	289
สัมปรายิกาน์ อาสวาน์ ปฏิฆาตาย	327	สามัญญผล 4	165
สัมปหังสนา	172	สามัญญลักษณะ, สามัญญลักษณะ 3	76, 86
สัมปัตตวิริตี	108	สามีสสุข	53
สัมปป์ปลาปะ	321	สามี	265
สมผุปลลาปี ปหาย ๑เป๑	320	สามีจิปฏิปนุโน	307
สมผุปลลาปา เวมณี	319	สามุกังสิกาธรรมเทศนา	204
สัมผัส 6	268, 272	สายนะ	343
สัมพหุลเถราปเทศ, สัมพหุลัตเถราปเทศ	166	สาระ 4	218
สัมโพธะ	295	สารณียธรรม 6	273
สัมมสนญาน	311, 345	สารัมภะ	347
สัมมัตตะ 10	333	สาราณียธรรม 6	273
สัมมปัปธาน 4	156, 352	สาวก	142
สัมมากัมมันตะ	293, 241, 333, 354	สาสน์ 2	51
สัมมาญาณ	355	สิกขตี	346
สัมมาทัสสนะ	222, 285	สิกขา 3	124
สัมมาทิวฐิ	2, 34, 293, 319, 333	สิกขาการวตา	261
สมมาทิวฐิ	319	สิกขานุตตริยะ	127
สมมาทิวฐิโก	320	สิกขาบท	290
สัมมาปฏิปทา	51	สิกขาบท 5	238
สัมมาปาสะ	187	สิกขาบท สมาทียามิ	240
สัมมาวาจา	293, 241, 333, 355	สิงคาลกมาณพ	200
สัมมาวายามะ	293, 333	สิปปญจ	353
สัมมาวิมุตตี	333	สีล (ดู คีล ด้วย)	324
สัมมาสติ	293, 333	สีลกถา	246, 314
สัมมาสมาธิ	293, 333	สีลขันธ์	218
สัมมาสังกัปปะ	293, 333	สีลภาวนา	37
สัมมาสัมพุทธเจตีย์ 4	141	สีลมัย	88, 89
		สีลวา (ดู คีล ด้วย)	250, 322

ลีลวิสุทธิ	285	สุทธาวาส 5	244, 351
ลีลสังวร	243	สุทธิ 2	54
ลีลสัมปทา	2, 191, 229, 280, 344	สุปฏิปันโน	307
ลีลสามัญญตา	273	สุภิกิณฑา	284, 312, 351
ลีลัพตปรามาส	329, 330	สุภรตา	294
ลีลัพตปาทาน	214	สุภาลีตา จ ยา วาจา	353
ลีลานุสติ	335	สุรา	200
ลีลังคะ	342	สุราวุตตะ	199
ลีหนาท	180	สุรามรยมชฺชปมาทภูจฺจนา เวมณี	238, 240
สุกขวิปัสสก	61, 62	สุสุกาภย	210
สุข, สุขะ	9, 174, 220, 227, 296, 328	สุหमितฺร 4	169
สุข 2¹	52	สูตร	166
สุข 2²	53	เสขะ	1, 2, 55
สุขของคฤหัสถ์ 4	192	เสขปฏิปทา	344
สุขเวทนา (ดู เวทนา ด้วย)	111	เสตุสมาตวิวิตติ	108
สุขสหคต	356	เสนาสนะ	159
สุขา ปฏิปทา ชิปปาภิญญา	154	เสนาสนปฏิสังยุตต์	342
สุขา ปฏิปทา ทนฺธาภิญญา	154	เสนาสนสัปปายะ	286
สุชินทรีย์	112, 349	เสนาสนสันโดษ	203
สุเขกคฺคตาสทิต	356	เสนาสนะปา	290
สุคติ	351	เสวีธรรม	352
สุคโต	303	เสวนา, ปณฺทิตานญจ	353
สุจริต	81	เสียง (ดู สัทฺหะ)	
สุจี เทติ	300	โสภ	1, 340
สุญญตะ	7	โสไจย 10	320
สุญญตวิโมกข์	107	โสดาบัน	56, 57, 275, 351
สุญญตสมาธิ	47	โสดาบัน 3	58
สุตะ	201, 249, 302	โสดาปัตติผล	165
สุตํ ปรีโยทเปติ	221	โสดาปัตติมรรค	164
สุตฺต	302	โสตะ	40, 266, 276
สุตตนิบาต	75	โสตทวาร	78
สุตตวิมังก	75	โสตธาตุ	348
สุตตันตนัย	330	โสตวิญญาณ	266, 268, 356
สุตตันตปิฎก	75	โสตวิญญาณธาตุ	348
สุตมยปัญญา	93	โสตสัมผัส	266, 272
สุทสฺสา	351	โสตสัมผัสสชาเวทนา	113, 266
สุทสฺสี	351	โสตาปัตติผลจิตฺต	356
สุททวิปัสสนาญาณิก	61	โสตาปัตติมคฺคจิตฺต	356

โศดาปัตติยงคะ 4 ¹	193	อกุศลจิตตูปาท 12	85
โศดาปัตติยงคะ 4 ²	194	อกุศลเจตสิก 14	355
โศดาปัตติยงคะ 4 ³	195	อกุศลธรรม	85
โสดินทรีย์	349	อกุศลมูล 3	4, 68
โสมณจิต 59 (92)	356	อกุศลวิตก 3	70
โสมณเจตสิก 25	355	อกุศลวิปากจิต 7	356
โสมณสาธาณเจตสิก 19	355	อคติ 4	196
โสมนัส	112, 358	องค์ 12 (ปฏิจจสมุปปาท)	340
โสมนัสสสทคต	356	องค์คุณของกัลยาณมิตร 7	278
โสมนัสลินทรีย์	349	องค์ประกอบของการศึกษา	34
โสรจจะ	24	องค์ประกอบภายนอก	1
โสวจสุตตา	324, 353	องค์ประกอบภายใน	2
โอสถานิกังคะ	342	องค์มรรค	293
โอสถญาณ	345	องค์แห่งธรรมกถึก 5	219
โอสถวัตตูกอานาปานสติ	346	องค์แห่งภิกษุใหม่ 5	222
		อติเรกลาภ	159
หตวิกขิตตกะ	336	อดีต	340
หทัย	356	อดีตเหตุ	340
หทัยรูป 1	40, 359	อตัปปา	351
หทัยวัตถุ	40	อติชาตบุตร	90
หลักการแบ่งทรัพย์ 4 ส่วน	163	อติทิพสี	232
หลักกำหนดธรรมวินัย 7	295	อติมานะ	347
หลักกำหนดธรรมวินัย 8	294	อติตั้งสัญญา	72
หสิตูปปาทจิตต	356	อทินนาทาน	137, 321
หิริ	23, 292, 301, 354	อทินนาทาน ปหาย ๆเปฯ	320
เหตุปฏิจจ	265	อทินนาทานา เวรมณี	238, 240, 319
เหตุปัจจัจ	350	อทุกขมสุขเวทนา (ดู เวทนา ด้วย)	111
		อโหสะ	4, 67, 355
อกนิภูฐา	351	อชนาน ุชนานุปปทาน	339
อกรรมเยวณิชา 5	235	อชมมการปฏิกุเขไป	339
อกัปปิยะ	167	อชมมราคัสส ปทาน	339
อกาลโก	306	อชมมการนิเสชนา	339
อกริยทิมฺมู	14	อชกรณสมุปปาทวุปสมกฺสโล	322
อกริยา	101	อชคมสัทธิธรรม	121
อกุศล	1, 2, 317	อชจิตตตสิกขา	124
อกุศลกรรม	4	อชปติปัจจัจ	350
อกุศลกรรมบถ 10	321	อชปไตย 3	125
อกุศลจิต 12	356	อชปัจจัจฉีลวันตสถาปนา (ดู อชปัจจัจฉีลวันตสถาปนา)	

อธิปไตย	124	อนิภูฏารมณ	296
อธิโมกษ์	328, 355	อนิมิตตะ	7
อธิศีล	124, 255, 260	อนิมิตตวิโมกษ์	107
อธิษฐาน	325	อนิมิตตสมาธิ	47
อธิษฐาน 4	197	อนุกัมปะกะ	169
อธิษฐานธรรม 4	197	อนุชาตบุตร	90
อธิศีลสิกขา	124	อนุตตร ปุณณกเขตต์ โลกุตส	307
อนนสฺข	192	อนุตตริยะ 3	126
อนนวิชฺฌา	319	อนุตตริยะ 6	127
อนนวิชฺฌาลุ	320	อนุตตรโร ปุริสทมมสารถิ	303
อนนริยปริเยสนา	33	อนุทยตํ ปฏิจจ	219
อนนวิชฺชผละ	229	อนุบุพพนิโรธ	313
อนนวิชฺชสฺข	192	อนุบุพพวิหาร 9	313
อนนวิชฺชานิ กมฺมานิ	353	อนุปปิยภาณิ	168
อนนญญตัญญุสสามิตินทริย	349	อนุปาทินนกรูป	41
อนนตตตา	76, 107	อนุปาทินนกลังขาร	48
อนนตตลัทธิษณะ	47	อนุปาทินนธรรม	22
อนนตตสญญา	331	อนุปาติเสสนิพพาน	27
อนนตตา	86	อนุปาติเสสนบุคคล	27
อนนตตานุปัสสนา	107	อนุပ္พุพิภถิ	219
อนนตรปจจย	350	อนุပ္พุพิภถา 5	246
อนนตรกรรม, อนนตรกรรม 5	245, 275	อนุยนต	339
อนนกุลลา จ กมฺมุตตา	353	อนุรักขนาปธาน	156
อนนาคต	340	อนุโลมญญาณ	311, 345
อนนาคตผล	340	อนุโลมเทศนา	340
อนนาคตังสญญาณ	72	อนุโลมปฏิบัติจสมุปปาท	340
อนนาคามีผล	165	อนุโลมปฏิบัติปา	51
อนนาคามีผลจิตต	356	อนุสตี 10	335, 354
อนนาคามีมคฺคจิตต	356	อนุสสทานุตตริยะ	127
อนนาคามีมรรค	164	อนุสสเวน	317
อนนาคามี	56, 57	อนุสย 7	288
อนนาคามี 5	60	อนุสวารีย	289
อนนิกขิตตฺตฺโร	269	อนุสสาสนิปาฏิหาริย	94
อนนิจจตา	40, 76, 107	อนเนสนา	203
อนนิจจลัทธิษณะ	47	อนนตตปปะ	318, 355
อนนิจจสญญา	331	อบาย 4	196, 351
อนนิจจา	86	อบายภูมि 4	196, 351
อนนิจจานุปัสสนา	107	อบายมุข 4	199

อบายมุข 6	200, 201	อภิสังขรณกสังขาร	185
อปจยะ	294	อภิสังขาร 3	129
อปจายนมัย	89	อภิสังขารमार	234
อปทาน	75	อภิสังขารพุทธสถาน	188
อปรรนเต อัญญาณ	209	อมตบพ	352
อปราชปรียเวทนียกรรม	338	อัมัจจพละ	230
อปรียาบันนภูมิ	162	อโหมะ	4, 67, 355
อปรีหานิยธรรม 7¹	289	อยส	296
อปรีหานิยธรรม 7²	290	อโยนิโสมนสิการ	34
อปรีหานิยธรรม 7³	291	อรรถ 3¹	132
อปีณณกปฏิบัติ 3	128, 344	อรรถ 3²	133
อปีสเสนะ, อปีสเสนธรรม 4	202	อรรถบัญญัติ	28
อปายโกศล	71	อรรถ	303
อปายสหาย	168	อรรถัตตผล	63, 165, 227
อปุญญาภิสังขาร	129	อรรถัตตผลจิตต์	356
อปปริภาวณิตา ปธานสมิ	65	อรรถัตตผลวิมุตติ	333
อพยาบาทวิตก	69	อรรถัตตมรรค	164
อพยาบาทสังกัปปี	293	อรรถัตตมคฺคจิตต์	356
อพยาปนฺนจิตฺโต	320	อรรถันต์	37, 56, 57, 289
อพยาปาท	319	อรรถันต์ 2	61
อพฺรหมจรียา เวรมณี	240	อรรถันต์ 4, 5, 60	62
อภัพพฐาน	275	อรรถันตสมาต	245, 275
อภิชาตบุตร	90	อรรถันตสัมมาสัมพุทธเจ้า	287
อภิชฌา	321	อริยะ	351
อภิชฌาวิสมโลภะ	347	อริยกันตคีล	194
อภิชัจจพลัง	230	อริยทรัพย์ 7	292
อภิญญา	295	อริยธรรม 10	320
อภิญญา 6	274	อริยบุคคล 2	55
อภิญญาเทสิตธรรม 37	352	อริยบุคคล 4	56
อภิญญาธรรมเทศนา	134	อริยบุคคล 7	63
อภิฐาน 6	275	อริยบุคคล 8	57, 345
อภิณห์ปัจจเวกชน	247	อริยปริเยสนา	33
อภิณห์ปัจจเวกชน 10	248	อริยมรรค 10	320
อภิณห์ เทติ	300	อริยวงศ์ 4	203
อภิธรรม	75	อริยวัฑฒิ 5	249
อภิธรรมนัย	330	อริยสังัจ	285
อภิธรรมปิฎก	75	อริยสังัจ 4	204, 208, 209, 246
อภิสังขตสังขาร	185	อริยสัจจาน ทสฺสน	353

อริยสาวกกับโลกธรรม	296	อสังขารปรีนิพพายี	60
อริยอัฐจิ่งคิมมรรค	1, 2, 204, 241, 293	อสงขาริกั	356
อรุปร 4	207, 354	อสังลักคคกถา	314
อรุปรณาน 4	7, 10, 63, 207, 299, 313	อสังญฎีภพ, อสังญฎีสัตว์	312, 351
อรุปรธรรม	19	อสนตฎุจิจตา กุสเสสุ ฐมเมสุ	65
อรุปรภพ	98	อสนตฎุจิจิพหุโล	269
อรุปราคะ	329	อสมมิงนังคะ	342
อรุปรโลก	104	อสมมโหมลัมปชัญญะ	189
อรุปรวิบาก 4	343	อสิโลกภัย	229
อรุปราวจร	8	อสุภะ 10	336, 354
อรุปราวจรกิริยาจิต 4	356	อสุภสญญา	331
อรุปราวจรกุศลจิต 4	356	อสุรกาย	198, 351
อรุปราวจรจิต 12	356	อเสชชะ	55
อรุปราวจรภูมิ 4	162, 351	อเสชธรรม 10	333
อรุปราวจรวิบากจิต 4	356	อเสวนา จ พาลานั	353
อรุปรินา ฐมมา	19	อโสภั	353
อลาภ	296	อหิงสา	123
อลีนตา	201	อหิริกะ	318, 355
อโลภะ	4, 67, 355	อเหตุกกิริยาจิต 3	356
อวชาตบุตร	90	อเหตุกจิต 18	356
อวิคตปัจจัจย	350	อเหตุกทิมุจิจิ	14
อวิชชมานบัญญัติ	28	อเหตุกวาท	101
อวิชาชา	206, 288, 329, 330, 340	อเหตุอปัจจัจยวาท	101
อวิชาชา 4	208	อโหสิกรรม	338
อวิชาชา 8	209	อักโกระ	326
อวิชาชมาเนนวิชาชมานบัญญัติ	28	อักขรุตตะ	199
อวิชาชามาเนนอวิชาชมานบัญญัติ	28	อัคคิ 3¹	130
อวิชาชาโยคะ	170	อัคคิ 3²	131
อวิชาชาสวะ	135, 136	อัคคิปาริจริยา 3	131
อวิชาชโชนะ	215	อังกุตตรนิกาย	75
อวิโรธนะ	326	อัชฌัตติกายตนะ 6	246, 276
อวิหา	351	อญชสิกรณโง	307
อวิหิงสา	326	อัญญถัตตะ	117, 118
อวิหิงสาวิตก	69	อัญญหัตถุห	168
อวิหิงสาสังกัปปั	293	อัญญมัญญปัจจัจย	350
อสังขตธรรม	21	อัญญสมานาเจตสิก 13	354
อสังขตธาตุ 1	310	อัญญสัตถารุทเทส, อัญญสัตถุทเทส	275
อสังขตลักษณะ 3	118	อัญญาตาวินทริยั	349

อัญญะวินทริย์	349	อปรปฏิภาณิตา ปธานสมิ	65
อัญญุคีส	240	อปรปฏิวิรัตตโภคิ	273
อัญญัจฉิกมรรค	293	อปรปณิหิตะ	7
อัญญุคิ	336	อปรปณิหิตวิโมกข์	107
อณตชชะ	171	อปรปณิหิตสมธา	47
อตตกิลมถานุโยค	15, 293	อปรปนาภาวนา	99
อตตนาถะ	304	อปรปนาสมธา	45, 46
อตตวาหุปาทาน	214	อปรปมัญญา 4	161, 227, 354
อตตสัมปทา	2, 280	อปรปมัญญาเจตสิก 2	355
อตตสัมมาปณิธิ	140	อปรปมาณสุภา	351
อตตสมมาปณิธิ	353	อปรปภาณภา	351
อตตहितสมบัติ	304	อปรปมาทะ	2, 3, 239
อตตัญญูตา	287	อปรปมาทการวตา	261
อตตัตถะ	133	อปรปมาทสัมปทา	2, 280
อตตตา	337	อปรปมาโท จ ฐมเมสุ	353
อตตตาธิปไตย	125	อปรปสนุนานํ ปสาทาย	327
อตตทานญจ ปรญจ อนุปหจจ	219	อปรปิจจกถา	314
อตตตาทินิเวส	107	อปรปิจจตา	2, 294
อตตถะ	144, 191	อปรปฏตธมมํ	302
อตตถะ 2	64	อปรปโภกาทิกังคะ	342
อตตถะ 3¹	132	อปรปยากตธรรม	85
อตตถะ 3²	133	อปรปยามริยา	282
อตตถจริยา	186, 229	อปรปสเมระ	187
อตตถวาร	201	อปรปสสาส	346
อตตถปฏิสัมภทา	155	อปรปสสุตํ สุนาติ	221
อตตถประมุข	201	อปรปทักิริยา	251
อตตถักขายี	169	อปรปการ 12	73
อตตถัญญูตา	287	อปรปการ 20	340
อตตถิปัจจัย	350	อปรปการ 32	147
อตตถิสูข	192	อปรปการที่พระพุทธรเจ้าทรงสั่งสอน 3	134
อตตธา 3	340	อปรปการปริวิตกุกเณ	317
อตตคาหิกทัญญุ 10	337	อปรปการสกลิน	315
อตตตราปรินิพพายี	60	อปรปการธาตุ	40, 148, 149
อตตตราขของภิกษุสามเณรผู้บวชใหม่ 4	210	อปรปการสาณัญญาตนะ	207, 284, 298, 312
อตตตรายิกธรรมวาทะ	180	อปรปการสาณัญญาตนะกุสลจิตตุต	356
อตตตา 2	15	อปรปการสาณัญญาตนะภุมิ	351
อตตตโทษน	339	อปรปการัญญาตนะ	207, 284, 298, 312
อตตตถปฏิบัติปา	51	อปรปการัญญาตนะกุสลจิตตุต	356

อาภิญญัญญาตตณฺหิ	351	อายตนะ 12	341
อาจารย์	265	อายตนะภายนอก 6	266, 277 , 341
อาจารย์ 4, 5	211	อายตนะภายใน 6	266, 278 , 341
อาจารย์วัฑฒิต	175	อายมฺข	201
อาจิณณกรรม	338	อายุ	227
อาชชวะ	326	อายุวัฒนธรรม 5	250
อาชีวะ	241	อายุสธรรม 5	250
อาชีวะปารีสฺหิ	243	อารตี วิรตี ปาปา	353
อาชีวะปารีสฺหิศีล	160	อารมณฺ 6	277
อาชีวะวัฑฒิต	175	อารมณฺ 150	359
อาชีวะฐมกศีล	241	อารยธรรม 10	320
อาชีวะตภย	229	อารยวัฑฒิ 5	249
อาณัจจกร	287	อารยอัชฏางคิกมรรค (ดู อริยอัฏฐังคิกมรรค	
อาตมฺน	337	ด้วย)	1, 2
อาทิกัมมิกะ	75/1ก	อารักขสัมปทา	144
อาทิพรหมจรรย์	241	อารักขา	289
อาทินวณฺณ, อาทินวณฺุสสนาณฺณ	311	อารัญญกัังคะ	342
อาทินวสณฺณ	331	อารัมมณปัจจย	350
อาเทศนาปาฏิหาริย์	94	อารัมมณฺุปนนิชฌาน	7
อาธิปัจจะ	227	อารุပ္ปี 4	8, 207
อาธิปัจจะลีลวันตสทาปนา	138	อาโรคยะ	201
อานาปานสติ	183, 331, 335	อาโลกกสิณ	315
อานาปานสติ 16 ฐาน	346	อาโลกพหุโล	269
อานณฺชาภิสังขาร	129	อาวภูภย	210
อาโปกสิณ	315	อาวัชชนะ	343
อาโปธาตุ	39, 146, 147, 148	อวาสมัจฉริยะ	233, 257
อาพาทิกะ	83, 84, 150	อวาสมสัปปายะ	286
อภัสสรา (ดู สัตตาวาส 9 ด้วย)	284, 351	อวาสมโสภณ	253
อามิสทาน	11	อวาสิกธรรม 5¹	251
อามิสบฺุชา	30	อวาสิกธรรม 5²	252
อามิสปฏิสันถาร	31	อวาสิกธรรม 5³	253
อามิสปริเยสนา	33	อวาสิกธรรม 5⁴	254
อามิสไพบูลย์	44	อวาสิกธรรม 5⁵	255
อามิสฤทธิ	42	อวาสิกธรรม 5⁶	256
อามิสเวปุลละ	44	อวาสิกธรรม 5⁷	257
อามิสสงเคราะห์	49	อาสยานุสยณฺณ	217
อามิสสังคหะ	49	อาสาจะ 3	135
อายโกศล	71	อาสาจะ 4	136, 170, 215

อาสาวัชชยะ	184	อุจจากูลีนาตา	227
อาสาวัชชยญาณ	106, 274, 297, 323	อุจจาสนนมหาสนา เวมณี	240
อาสันนกรรม	338	อุจเจททิฎฐิ	13
อาเสวนปัจจัจ	350	อุชุปฏิปนุโน	307
อาหาร 4	212	อุฐฐานลัมปทา	144
อาหารปัจจัจ	350	อุตมมงคล	353
อาหารรูป 1	40, 359	อุตตรทิศ	265
อาหาเรปฏิกุลลัญญา	354	อุตตรินจ ปตาเรติ	269
อาหุเนยโย	307	อุตุนิยาม	223
อาหุไนยัคคิ	131	อุตูลิปายะ	286
อิฐฐารมณ	296	อุทเทสิกเจตีย์	141
อิตถัตตะ	40	อุทังโสโตอกนิฐฐคามิ	60
อิตถินทริย	40, 349	อุทัจจจะ	318, 329, 355
อิตถิตุตตะ	199	อุทัจจกุกกัจจะ	225
อิติกีราย	317	อุทจจสมปยุตต์	356
อิติปิ โส ภควา	303	อุทัมภาคิยสังโยชน 5	329
อิติวุตตะกะ	75, 302	อุทฐมาตกะ	336
อิทธิบาท 4	213, 227, 352	อุทัยัพพญาณ = อุทัยัพพยานุปัสสนาญาณ	
อิทธิปาฏิหาริย	94	อุทัยัพพยานุปัสสนาญาณ	92, 311
อิทธิวิชา, อิทธิวิธิ	274, 297	อุทาน	75
อิทัปปัจจยตา	340	อุทาน	302
อิทัปปัจจยตาปฏิจุสมุปปนเนสสุ ฌเมสสุ		อุเทศจารย์	211
อญญาณ	209	อุบาสกธรรม 5	259
อินทร์	270	อุบาสกธรรม 7	260
อินทรี 5	228, 258, 352	อุบาสกบริษัท	151
อินทรี 6	276	อุบาสกปทุม	259
อินทรี 22	349	อุบาสกัรตน์	259
อินทริยปโรปริยัตตญาณ	217, 323	อุบาสิกาบริษัท	151
อินทริยปัจจัจ	350	อุเบกขา	9, 161, 281, 325, 328, 358
อินทริยสังวร	128, 222, 243	อุเบกขาเวทนา	111, 112
อินทริยสังวรศีล	160	อุเบกขาสันตීรณะ 2	343
อิริยาบถ	182	อุโบสถ, อุโบสถศีล	240
อิริยาบถสัปปายะ	286	อุปการกะ	169
อิศวรกรณวาท	101	อุปกิเลส 16	347
อิสสรนิมมานเหตุวาท	101	อุปฆาตกรรม	338
อิสสา	308, 330, 347, 355	อุปลยะ	40, 359
อุคคหนิमित	87	อุปลการภาวนา	99
อุคคฆิตัญญ	153	อุปลการสมาธิ	45, 46

อุประวิบัติ	176	อุปายาส	1, 340
อุประวิเวก	109	อุปกุชาสหคต	356
อุประสมบัติ	177	อุปกชินทริย	349
อุประนาหะ	347, 359	อุปกเขกคตาสหิต	356
อุประนีสัย 4	202	อุพเพคาปีติ, อุพเพงคาปีติ	226
อุประนิสสยปัจจย	350	อุภโตภาควิมุต	61, 62, 63
อุประบารมี	325	อุภยัตถะ	133
อุประบัตถเวทนียกรรม	338	อุภิมภย	210
อุประบัตติเทพ	82	เอกเถราปเทส, เอกัตเถราปเทส	166
อุประบัตติภพ	340	เอกพีซี	58
อุประปาโท ปณณายติ	117	เอกคคตา	9, 354
อุประปีฟกกรรม	338	เอกันตนิพพิทา	295
อุประริมทิส	265	เอกาสนิกังคะ	342
อุประสมะ	197, 295	เอกีภาพ	273
อุประสมานุสติ	335	เอกเณ โภเค ภุณเชยย	163
อุประสัมปทาจารย์	211	เอทธิปสุลิโก	306
อุประหัจจบรินิพพายี	60	โอกันตिकाปีติ	226
อุประญญาตธรรม 2	65	โอกาสโลก	102
อุประภูฐาน	328	โอมะ 4	215
อุประตถัมภกกรรม	338	โอดตปปะ	23, 292, 301, 355
อุประพาทาน	340	โอดาทกสิณ	315
อุประพาทาน 4	214	โอดนนิโก	306
อุประพาทานขันธ 5	206	โอดปาติกะ	171
อุประพาทรูป, อุประพาทรูป 24	38, 40	โอดภาส	328
อุประพาทินนกรูป	41	โอดรัมภาคยสังโยชน 5	329
อุประพาทินนกลังขาร	48	โอดวาทของพระพุทธเจ้า 3	97
อุประพาทินนธรรม	22	โอดวาทปาฏิโมกข์ (โอดวาทปาติโมกข์)	97
อุประพายโกศล	71	โอดวาทาจารย์	211

